

**АНАЛИЗ НА ПОТРЕБНОСТИТЕ ОТ СОЦИАЛНИ УСЛУГИ
НА ОБЩИНСКО И ОБЛАСТНО НИВО,
КОИТО СЕ ФИНАНСИРАТ ИЗЦЯЛО ИЛИ ЧАСТИЧНО
ОТ ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ**

ОБЩИНА ВАРНА,

ОБЛАСТ ВАРНА

2023 година

Съдържание

Увод.....	2
1 Методология	3
1.1 Цели.....	4
1.2 Методи и източници на анализа	4
2 Показателите в общината по критериите за социални и интегрирани здравно-социални услуги	4
3 Съществуващи социални и интегрирани	6
здравно-социални услуги на територията на общината	6
3.1 Социални услуги	6
3.1.1 Социални услуги – делегирани от държавата дейности	6
3.1.2 Социални услуги и интегрирани здравно-социални услуги, които функционират на територията на общината по проекти, финансирани от оперативни програми.	19
4 Брой на желаещите да ползват социални и интегрирани здравно-социални услуги на територията на община.....	22
5 Информация относно броя на лицата от други общини, които ползват социални и интегрирани здравно-социални услуги на територията на община.....	23
5.1 Потребители от други общини, ползващи социални услуги	23
6 Информация за демографското развитие в община.....	28
7 Информация за наличната социална, образователна и здравна инфраструктура в община....	35
7.1 Социална инфраструктура.....	35
7.1.1 Социални услуги	35
7.1.2 Жилищни условия	36
7.1.3 Транспортни връзки за достъп на социалните услуги и обезпечаване на ползването им	39
7.2 Образование.....	43
7.3 Здравеопазване	50
8 Информация и прогноза за необходимите служители за извършване на дейността по предоставяне на социални и интегрирани здравно-социални услуги	54
8.1 Информация за текущото състояние на работещите в социалните и интегрираните здравно-социални услуги, действащи на територията на общината	54
8.2 Информация, относно регистрираните безработни лица на територията на общината:.....	55
8.3 Прогноза за необходимите служители за извършване на дейността по предоставяне на социални и интегрирани здравно-социални услуги:	56
9 Прогнозиране и планиране на необходимите социални и интегрирани здравно-социални услуги	56
10 Изводи	59
11 Приложения.....	62

Използвани съкращения:

ЦСРИ – център за социална рехабилитация и интеграция

ЦНСТ – център за настаняване от семеен тип

ДЦ – дневен център

КЦ – кризисен център

НЖ – наблюдавано жилище

ЗЖ – защитено жилище

ДСХ – дом за стари хора

Увод

Анализът на потребностите от социални услуги дава комплексна информация, относно определени социални, демографски и икономически признаци на ниско териториално ниво, както и за различни подгрупи от населението, основан на данни от Преброяване 2021г. на Националния статистически институт. То е единственият изчерпателен източник на данни за домакинствата и семействата в страната. Получените от преброяването данни и техния анализ в настоящия документ са основа за вземане на информирани управленски решения, разработване на стратегии и конкретни регионални секторни политики от местните органи на управление.

Настоящият анализ цели обективно представяне на състоянието от социални услуги, реализирани към 31.12.2022г. на територията на община Варна – брой социални услуги, брой потребители, брой чакащи за социални услуги, потребност от разкриване на нови социални услуги и др. Анализът е предназначен за целите на социалните политики в Община Варна за реализиране на социални услуги, адекватни на потребностите на населението ѝ.

В разработването на настоящия анализ са включени експерти от Дирекция „Социални дейности“ към Община Варна, определени съгласно Заповед № 4241/16.12.2022г. на кмета на общината, както следва:

1. Ивелина Кирилова – началник на отдел „Социални услуги и проекти“, дирекция „Социални дейности“, Община Варна;
2. Диляна Несторова – главен експерт „Социални дейности“, дирекция „Социални дейности“, Община Варна;
3. Йорданка Великова – главен инспектор „Социални услуги за хора с увреждания“, дирекция „Социални дейности“, Община Варна;
4. Миглена Димитрова – главен експерт „Социални програми и проекти“, дирекция „Социални дейности“, Община Варна;
5. Катя Граматикова – главен експерт „Хора с увреждания“, дирекция „Социални дейности“, Община Варна;
6. Янислава Шопова – главен експерт „Икономист“, дирекция „Социални дейности“, Община Варна.

Анализът и предложението са разработени в периода от 16.12.2022г. до 28.02.2023г. с териториален обхват – община Варна.

Методология

Настоящият документ е разработен на база Указания за улесняване процесите на планиране на социалните услуги от общините, уеднаквяване на действията и подпомагане на координацията между областните администрации, общинските администрации, Агенцията за социално подпомагане и териториалните ѝ поделения. Основан е на данни от Преброяване 2021г. и на информация от официални източници от регистри на Дирекция „Социално подпомагане“ – Варна, регистри на социалните услуги на територията на община Варна, данни от Дирекция „Образование и младежки

дейности“ и Дирекция „Здравеопазване“ на Община Варна, Дирекция „Бюро по труда“ – Варна.

Методите за събиране на данни и информация включват:

- документално проучване на съществуващи анализи, доклади, стратегически документи, дългосрочни програми и планове за развитие на областно и общинско ниво.
- систематизиране и обобщаване на статистически данни;
- събиране на допълнителна статистическа информация за разпределението на ключови рискови групи.

Етапите за разработване на анализа включват събиране на информацията, нанасяне на данните в посочените образци, съгласно Указанията, анализиране и изготвяне на настоящия документ, както и планиране на социалните услуги на общинско и областно ниво.

Времетраенето и състава на екипа са посочени в уводната част на документа.

1.1 Цели

Целите и конкретните задачи на проучването на ситуацията в община Варна са:

- ✓ Планиране на социалните услуги на общинско и областно ниво за осигуряване на равен достъп до социални услуги, отговарящи на индивидуалните потребности на лицата на територията на общината, които изцяло съответстват на приоритетите на държавната политика;
- ✓ Определяне на потребностите на общината от социални услуги на общинско и областно ниво, които се финансират изцяло или частично от държавния бюджет;
- ✓ Определяне на максималния брой потребители на всички социални услуги, за които се осигурява изцяло или частично финансиране от държавния бюджет.
- ✓ Определяне на броя на служителите в социалните услуги, необходими за качествено реализиране на програмите им и адекватно обгрижване на лицата от целевите групи.

1.2 Методи и източници на анализа

Използваните източници и инструменти за събиране на данни и информация са Преброяване 2021г., Дирекция „Социално подпомагане“ – Варна, социалните услуги на територията на община Варна, Дирекция „Образование и младежки дейности“ и Дирекция „Здравеопазване“ към Община Варна, Дирекция „Бюро по труда“ – Варна.
<https://census2021.bg/%d0%bf%d1%80%d0%b5%d0%b1%d1%80%d0%be%d1%8f%d0%b2%d0%b0%d0%bd%d0%b5-2021/>

Регионална здравна инспекция – Варна не предоставиха информация, поради липса на функционалност на Информационната система за контрол на медицинската експертиза, с която работят.

2. Показателите в общината по критериите за социални и интегрирани здравно-социални услуги.

В настоящия раздел са посочени показателите в община Варна по критериите за всички социални и интегрирани здравно – социални услуги (съгласно посочените в Глава втора от Наредбата за планиране на социалните услуги).

Община Варна		
Данни за общината по критериите за определяне в Националната карта на социалните услуги на максималния брой на потребителите на всички социални услуги, за които се осигурява изцяло или частично финансиране от държавния бюджет		
№ по ред	Наименование на критерия	Данни за общината, брой
1	общ брой на населението	319613
2	общ брой на пълнолетните лица	266118
3	общ брой на децата до 18-годишна възраст	53495
4	общ брой на лицата в надтрудоспособна възраст	64890
5	общ брой на пълнолетните лица с трайни увреждания	25095
6	общ брой на децата с трайни увреждания до 18-годишна възраст	1037
7	общ брой на децата от 0 до 7 г.	35992
8	общ брой на лицата с трайни увреждания	26132
9	общ брой на пълнолетните лица с трайни увреждания в трудоспособна възраст	13688
10	общ брой на децата с трайни увреждания, живеещи в домашна среда	1013
11	брой на пълнолетните лица с трайни увреждания в невъзможност за самообслужване, живеещи в домашна среда	14340
12	брой на децата без увреждания до 18-годишна възраст	52458
13	общ брой на пълнолетните лица с психични разстройства	1673
14	брой на пълнолетните лица с психични разстройства в невъзможност за самообслужване, живеещи в домашна среда	1665
15	общ брой на пълнолетните лица с интелектуални затруднения	490
16	брой на пълнолетните лица с интелектуални затруднения в невъзможност за самообслужване, живеещи в домашна среда	481
17	общ брой на пълнолетните лица с физически увреждания	4203
18	брой на пълнолетните лица с физически увреждания в невъзможност за самообслужване, живеещи в домашна среда	4163
19	общ брой на пълнолетните лица с деменция	293
20	брой на пълнолетните лица с деменция в невъзможност за самообслужване, живеещи в домашна среда	278
21	общ брой на пълнолетните лица със сетивни увреждания	1953
22	брой на пълнолетните лица със сетивни увреждания в невъзможност за самообслужване, живеещи в домашна среда	1953
23	брой на лицата в надтрудоспособна възраст без увреждания	39647
24	брой на лицата в надтрудоспособна възраст без увреждания в невъзможност за самообслужване, живеещи в домашна среда	39535
25	брой на живеещите в домашна среда деца с трайни увреждания	1013
26	общ брой на пълнолетните лица с трайни увреждания с определена чужда помощ	2031
27	брой на живеещите в домашна среда пълнолетни лица с трайни увреждания с определена чужда помощ	2018
28	общ брой на лицата в надтрудоспособна възраст в невъзможност за самообслужване	12489
29	брой на живеещите в домашна среда лица в надтрудоспособна възраст в невъзможност за самообслужване	12322

В таблицата към съответния критерий са включени броят на потребителите на съществуващия дом за пълнолетни лица с физически увреждания, който се финансира от държавния бюджет и се управлява от община Варна.

3. Съществуващи социални и интегрирани здравно-социални услуги на територията на общината.

Съществуващите социални услуги, които функционират на територията на община Варна към момента на изготвянето на анализа са:

1. Социални услуги, които са изцяло делегирани от държавата дейности (ДДД) - 36;
2. Социални и интегрирани здравно-социални услуги, които се финансират с европейски средства (по проекти) и предстои да станат ДДД, след приключването на проектните дейности – 4.

На територията на община Варна функционират 56 социални услуги (вкл. Дом за пълнолетни лица с физически увреждания), от които 19 се финансират със средства от местния бюджет.

3.1 Социални услуги

3.1.1 Социални услуги – делегирани от държавата дейности

В тази точка са описани всички СУ, които са ДДД – наименование, местонахождение /адрес, брой потребители – целева група, териториален обхват, персонал/. Посочени са дейностите, извършвани в услугата, съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ. В социалните услуги - дневна и резидентна грижа, които се финансират от държавния бюджет има потребители деца и лица в невъзможност за самообслужване, с агресивно и проблемно поведение, с потребност от постоянно медицинско наблюдение и медицинска грижа; броят им е посочен към описанието на съответната услуга (под таблицата).

Дневен център за пълнолетни лица с увреждания					
Място	Целева група	Брой места	Посочва се средногодишна заетост за 2022 г. в брой.	Извършвани дейности, съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Териториален обхват
Адрес: гр. Варна, м-ст Салтанат 56А	„Пълнолетни лица с трайни увреждания“, „Пълнолетни лица с увреждания“, „Пълнолетни лица с увреждания, техните семейства и близките на потребителите“	35	35	1. дневна грижа; 2. информиране и консултиране; 3. застъпничество и посредничество; 4. терапия и рехабилитация; 5. обучение за придобиване на умения; 6. подкрепа за придобиване на трудови умения.	Социална услуга на областно ниво за удовлетворяване на потребностите на населението от цялата област.

*В ДЦ има 8 пълнолетни лица с проблемно поведение

Дневен център за пълнолетни лица с увреждания					
Място	Целева група	Брой места	Посочва се средногодишна заетост за 2022 г. в брой.	Извършвани дейности, съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Териториален обхват
Адрес: гр. Варна, ж.к. Чайка бл. 67, вх. В/Г	„Пълнолетни лица с увреждания“	25	25	1. дневна грижа; 2. информиране и консултиране; 3. терапия и рехабилитация.	Социална услуга на общинско ниво за удовлетворяване на потребностите на населението в общината.

Дневен център за деца и младежи с увреждания					
Място	Целева група	Брой места	Посочва се средногодишна заетост за 2022 г. в брой.	Извършвани дейности, съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Териториален обхват
Адрес: гр.Варна, ул. „Евлоги Георгиев“ №26	„Деца и пълнолетни лица с увреждания“	40	37	1. дневна грижа; 2.информиране и консултиране; 3.застъпничество и посредничество; 4. терапия и рехабилитация (само терапия); 5. обучение за придобиване на умения; 6. подкрепа за придобиване на трудови умения (за младежи над 16-годишна възраст).	Социална услуга на общинско ниво за удовлетворяване на потребностите на населението в общината.

Дневен център за пълнолетни лица с тежки множествени увреждания					
Място	Целева група	Брой места	Посочва се средногодишна заетост за 2022 г. в брой.	Извършвани дейности, съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Териториален обхват
Адрес: гр. Варна, кв. „Аспарухово“, ж. к „Дружба“ бл.11, вх. А, ет.1	„Пълнолетни лица с увреждания“	30	19 *	1. дневна грижа; 2. информиране и консултиране; 3. застъпничество и посредничество; 4. терапия и рехабилитация; 5. обучение за придобиване на умения.	Социална услуга на общинско ниво за удовлетворяване на потребностите на населението в общината.

*Дневният център за пълнолетни лица с тежки множествени увреждания в гр. Варна е създаден на 01.04.2022 г. и заетостта на услугата е изчислена на база 9 месеца.

Център за социална рехабилитация и интеграция за деца и младежи					
Място	Целева група	Брой места	Посочва се средногодишна заетост за 2022 г. в брой.	Извършвани дейности, съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Териториален обхват
Адрес: гр. Варна, бул. Владислав Варненчик бл. 29, вх. А	„Деца със специални образователни и потребности“	60	64	1. информирани и консултиране; 2. застъпничество и посредничество; 3. терапия и рехабилитация.	Социална услуга на областно ниво за удовлетворяване на потребностите на населението от цялата област.

Център за социална рехабилитация и интеграция за деца и младежи					
Място	Целева група	Брой места	Посочва се средногодишна заетост за 2022 г. в брой.	Извършвани дейности, съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Териториален обхват
Адрес: гр. Варна, ж. к. Чайка бл. 27	„Всички деца“, „Деца с увреждания“, „Деца в риск по смисъла на Закона за закрила на детето“, „Родители, осиновители, лица, полагащи грижа за деца, кандидати за осиновители и кандидати за приемни семейства“	40	41	1. информирани и консултиране; 2. общностна работа; 3. застъпничество и посредничество; 4. терапия и рехабилитация; 5. обучение за придобиване на умения.	Социална услуга на областно ниво за удовлетворяване на потребностите на населението от цялата област.

Център за социална рехабилитация и интеграция за деца и младежи					
Място	Целева група	Брой места	Посочва се средногодишна заетост за 2022 г. в брой.	Извършвани дейности, съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Териториален обхват
Адрес: гр. Варна, бул. „Цар Освободител“ 86А	„Деца с увреждания“	60	60	1. информирани и консултиране; 2. общностна работа; 3. застъпничество и посредничество; 4. терапия и рехабилитация; 5. обучение за придобиване на умения;	Социална услуга на областно ниво за удовлетворяване на потребностите на лицата от цялата страна.

				6. подкрепа за придобиване на трудови умения.	
--	--	--	--	---	--

Център за социална рехабилитация и интеграция за деца и младежи					
Място	Целева група	Брой места	Посочва се средногодишна заетост за 2022 г. в брой.	Извършвани дейности, съотнесими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Териториален обхват
Адрес: гр. Варна, ж. к. Владислав Варненчик, ул. „Панайот Кърджиев“ 5	„Деца с множество увреждания“	30	36	1. информиране и консултиране; 2. общностна работа; 3. застъпничество и посредничество; 4. терапия и рехабилитация; 5. обучение за придобиване на умения.	Социална услуга на общинско ниво за удовлетворяване на потребностите на населението в общината.

Център за социална рехабилитация и интеграция за пълнолетни лица					
Място	Целева група	Брой места	Посочва се средногодишна заетост за 2022 г. в брой.	Извършвани дейности, съотнесими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Териториален обхват
Адрес: гр. Варна, ж. к. Чайка бл. 67, вх. Б	„Пълнолетни лица с увреждания“	30	32	1. информиране и консултиране; 2. застъпничество и посредничество; 3. терапия и рехабилитация; 4. обучение за придобиване на умения; 5. подкрепа за придобиване на трудови умения.	Социална услуга на общинско ниво за удовлетворяване на потребностите на населението в общината.

Център за социална рехабилитация и интеграция за пълнолетни лица					
Място	Целева група	Брой места	Посочва се средногодишна заетост за 2022 г. в брой.	Извършвани дейности, съотнесими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Териториален обхват
Адрес: гр. Варна, ул. „Тодор Икономов“ 35	„Пълнолетни лица с увреждания“	30	37	1. информиране и консултиране; 2. общностна работа; 3. застъпничество и посредничество; 4. терапия и рехабилитация; 5. обучение за придобиване на умения; 6. подкрепа за	Социална услуга на общинско ниво за удовлетворяване на потребностите на населението в общината.

				придобиване на трудови умения.	
--	--	--	--	--------------------------------	--

Център за социална рехабилитация и интеграция за пълнолетни лица					
Място	Целева група	Брой места	Посочва се средногодишна заетост за 2022 г. в брой.	Извършвани дейности, съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Териториален обхват
Адрес: гр. Варна, ул. „Козлодуй“ 27-29	„Пълнолетни лица с увреждания“	30	33	1. информирание и консултиране; 2. общностна работа; 3. застъпничество и посредничество; 4. терапия и рехабилитация; 5. обучение за придобиване на умения; 6. подкрепа за придобиване на трудови умения.	Социална услуга на общинско ниво за удовлетворяване на потребностите на населението в общината.

Център за социална рехабилитация и интеграция за пълнолетни лица					
Място	Целева група	Брой места	Посочва се средногодишна заетост за 2022 г. в брой.	Извършвани дейности, съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Териториален обхват
Адрес: гр. Варна, ул. „Петко Стайнов“ 3	„Пълнолетни лица със зрителни увреждания“	40	54	1. информирание и консултиране; 2. застъпничество и посредничество; 3. терапия и рехабилитация; 4. обучение за придобиване на умения; 5. подкрепа за придобиване на трудови умения.	Социална услуга на общинско ниво за удовлетворяване на потребностите на населението в общината.

Център за социална рехабилитация и интеграция за пълнолетни лица					
Място	Целева група	Брой места	Посочва се средногодишна заетост за 2022 г. в брой.	Извършвани дейности, съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Териториален обхват
Адрес: гр. Варна, ул. „Петко Стайнов“ 1	„Пълнолетни лица със слухови увреждания“	40	42	1. информирание и консултиране; 2. застъпничество и посредничество; 3. терапия и рехабилитация; 4. обучение за придобиване на умения.	Социална услуга на общинско ниво за удовлетворяване на потребностите на населението в общината.

Център за обществена подкрепа					
Място	Целева група	Брой места	Посочва се средногодишна заетост за 2022 г. в брой.	Извършвани дейности, съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Териториален обхват
Адрес: гр. Варна, кв. Владислав Варненчик, ул. „Гургюлят“ 7	„Всички деца“, „Деца в риск по смисъла на ЗЗД“, „Родители, осиновители, лица, полагащи грижи за деца, кандидати за осиновители и кандидати за приемни семейства“, „Деца с увреждания“, „Пълнолетни лица в кризисна ситуация или с потребност за преодоляване на последици от такава ситуация“	60	75	1. информирание и консултиране; 2. общностна работа; 3. застъпничество и посредничество; 4. терапия и рехабилитация; 5. обучение за придобиване на умения.	Социална услуга на областно ниво за удовлетворяване на потребностите на населението от цялата област.

Център за обществена подкрепа					
Място	Целева група	Брой места	Посочва се средногодишна заетост за 2022 г. в брой.	Извършвани дейности, съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Териториален обхват
Адрес: гр. Варна, кв. Аспарухово, ул. „Народни будители“ 5, ет. 2	„Всички деца“, „Деца в риск по смисъла на ЗЗД“, „Родители, осиновители, лица, полагащи грижи за деца, кандидати за осиновители и кандидати за приемни семейства“, „Деца с увреждания“, „Пълнолетни лица в кризисна ситуация или с потребност за преодоляване на последици от такава ситуация“	80	81	1. информирание и консултиране; 2. общностна работа; 3. застъпничество и посредничество; 4. терапия и рехабилитация; 5. обучение за придобиване на умения.	Социална услуга на областно ниво за удовлетворяване на потребностите на лица от цялата страна.

Център за обществена подкрепа					
Място	Целева група	Брой места	Посочва се средногодишна заетост за 2022 г. в брой.	Извършвани дейности, съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Териториален обхват
Адрес: гр. Варна, ул. „Георги Раковски“ №62	„Всички деца“; „Деца в риск по смисъла на ЗЗД“; „Родители, осиновители, лица, полагащи грижи за деца; кандидати за осиновители и кандидати за приемтни семейства“	100	120	1. информирани и консултиране; 2. общностна работа; 3. застъпничество и посредничество; 4. терапия и рехабилитация; 5. обучение за придобиване на умения;	Социална услуга на областно ниво за удовлетворяване на потребностите лица от цялата страна.

Център за обществена подкрепа					
Място	Целева група	Брой места	Посочва се средногодишна заетост за 2022 г. в брой.	Извършвани дейности, съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Териториален обхват
Адрес: гр. Варна, ул. „Петко Стайнов“ №7	„Всички деца“; „Деца в риск по смисъла на ЗЗД“; „Родители, осиновители, лица, полагащи грижи за деца; кандидати за осиновители и кандидати за приемтни семейства“	30	34	1. информирани и консултиране; 2. общностна работа; 3. застъпничество и посредничество; 4. терапия и рехабилитация; 5. обучение за придобиване на умения;	Социална услуга на общинско ниво за удовлетворяване на потребностите на населението в общината.

Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания					
Място	Целева група	Брой места	Посочва се средногодишна заетост за 2022 г. в брой.	Извършвани дейности, съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Териториален обхват
Адрес: гр. Варна, ул. „Генерал Колев“ №90	„Деца в риск по смисъла на ЗЗД“; „Учащи младежи до 20 г. възраст“	8	7	1. резидентна грижа; 2. информирани и консултиране 3. застъпничество и посредничество; 4. обучение за придобиване на умения.	Социална услуга на областно ниво за удовлетворяване на потребностите лица от цялата страна.

Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания					
Място	Целева група	Брой места	Посочва се средногодишна заетост за 2022 г. в брой.	Извършвани дейности, съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Териториален обхват
Адрес: гр. Варна, ул. „Невен“ №4, вх. А	„Деца в риск по смисъла на ЗЗД“; „Учащи младеж и до 20 г. възр.“	14	8	1. резидентна грижа; 2. информиране и консултиране 3. застъпничество и посредничество; 4. обучение за придобиване на умения.	Социална услуга на областно ниво за удовлетворяване на потребностите лица от цялата страна.

Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания					
Място	Целева група	Брой места	Посочва се средногодишна заетост за 2022 г. в брой.	Извършвани дейности, съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Териториален обхват
Адрес: гр. Варна, ул. „Невен“ №4, вх. Б	„Деца в риск по смисъла на ЗЗД“, „Учащи младеж и до 20 г. възр.“	14	7	1. резидентна грижа; 2. информиране и консултиране 3. застъпничество и посредничество; 4. обучение за придобиване на умения.	Социална услуга на областно ниво за удовлетворяване на потребностите лица от цялата страна.

Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания					
Място	Целева група	Брой места	Посочва се средногодишна заетост за 2022 г. в брой.	Извършвани дейности, съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Териториален обхват
Адрес: гр. Варна, бул. „Константи н и Фружин“ №42	„Деца и пълнолетни лица с увреждания“	10	10	1. резидентна грижа; 2. информиране и консултиране; 3. застъпничество и посредничество; 4. терапия и рехабилитация; 5. обучение за придобиване на умения.	Социална услуга на областно ниво за удовлетворяване на потребностите лица от цялата страна.

*В ЦНСТ има 5 младежи с агресивно и проблемно поведение и 9 лица в невъзможност за самообслужване.

Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания					
Място	Целева група	Брой места	Посочва се средногодишна заетост за 2022 г. в брой.	Извършвани дейности, съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Териториален обхват
Адрес: гр.Варна, бул. „Константин и Фружин“ №42 А	Деца и пълнолетни лица с увреждания	14	11	1. резидентна грижа; 2. информирание и консултиране; 3. застъпничество и посредничество; 4. терапия и рехабилитация; 5. обучение за придобиване на умения.	Социална услуга на областно ниво за удовлетворяване на потребностите лица от цялата страна.

*В ЦНСТ има 4 лица с агресивно и проблемно поведение, 12 лица в невъзможност за самообслужване и 2 лица с потребност от постоянна медицинска грижа.

Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания					
Място	Целева група	Брой места	Посочва се средногодишна заетост за 2022 г. в брой.	Извършвани дейности, съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Териториален обхват
Адрес: гр. Варна, бул. „Константин и Фружин“ №42 Б	Деца и пълнолетни лица с увреждания	14	13	1. резидентна грижа; 2. информирание и консултиране; 3. застъпничество и посредничество; 4. терапия и рехабилитация; 5. обучение за придобиване на умения.	Социална услуга на областно ниво за удовлетворяване на потребностите лица от цялата страна.

*В ЦНСТ има 6 лица с агресивно и проблемно поведение, 13 лица в невъзможност за самообслужване и 3 лица с потребност от постоянна медицинска грижа.

Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания					
Място	Целева група	Брой места	Посочва се средногодишна заетост за 2022 г. в брой.	Извършвани дейности, съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Териториален обхват
Адрес: с. Тополи, община Варна, ул. „Георги Градев“ №18 А	Деца и пълнолетни лица с увреждания	14	13	1. резидентна грижа; 2. информирание и консултиране; 3. застъпничество и посредничество; 4. терапия и рехабилитация; 5. обучение за придобиване на умения.	Социална услуга на областно ниво за удовлетворяване на потребностите лица от цялата страна.

*В ЦНСТ има 2 лица с агресивно и проблемно поведение, 14 лица в невъзможност за самообслужване и 4 лица с потребност от постоянна медицинска грижа.

Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания					
Място	Целева група	Брой места	Посочва се средно годишна заетост за 2022 г. в брой.	Извършвани дейности, съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Териториален обхват
Адрес: с. Тополи, община Варна, ул. „Георги Градев“ №18 Б	Деца и пълнолетни лица с увреждания	14	12	1. резидентна грижа; 2. информирани и консултиране; 3. застъпничество и посредничество; 4. терапия и рехабилитация; 5. обучение за придобиване на умения.	Социална услуга на областно ниво за удовлетворяване на потребностите лица от цялата страна.

*В ЦНСТ има 3 деца с агресивно и проблемно поведение, 12 лица в невъзможност за самообслужване и 3 лица с потребност от постоянна медицинска грижа.

Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания					
Място	Целева група	Брой места	Посочва се средно годишна заетост за 2022 г. в брой.	Извършвани дейности, съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Териториален обхват
Адрес: с. Тополи, община Варна, ул. „Александър Тодоров“ №38	Деца и пълнолетни лица с увреждания	14	10	1. резидентна грижа; 2. информирани и консултиране; 3. застъпничество и посредничество; 4. терапия и рехабилитация; 5. обучение за придобиване на умения.	Социална услуга на областно ниво за удовлетворяване на потребностите лица от цялата страна.

*В ЦНСТ има 9 деца в невъзможност за самообслужване и 1 дете с потребност от постоянна медицинска грижа.

Кризисен център за деца					
Място	Целева група	Брой места	Посочва се средно годишна заетост за 2022 г. в брой.	Извършвани дейности, съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Териториален обхват
	„Деца в риск по смисъла на ЗЗД“	20	11	1. информирани и консултиране; 2. застъпничество и посредничество; 3. терапия и рехабилитация; 4. обучение за	Социална услуга на областно ниво за удовлетворяване на потребностите лица от цялата страна.

				придобиване на умения; 5. осигуряване на подслон (за деца, пострадали от домашно насилие, и за деца - жертви на трафик); 6. обществена работа.	
--	--	--	--	--	--

Кризисен център за пълнолетни лица					
Място	Целева група	Брой места	Посочва се средно годишната заетост за 2022 г. в брой.	Извършвани дейности, съотнесими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Териториален обхват
	„Пълнолетни лица в кризисна ситуация или с потребност за преодоляване на последици от такава ситуация, пострадали от домашно насилие и/или трафик на хора“, „Деца в риск по смисъла на ЗЗД“	10	9	1. информиране и консултиране; 2. застъпничество и посредничество; 3. терапия и рехабилитация; 4. обучение за придобиване на умения; 5. осигуряване на подслон (за лица, пострадали от домашно насилие, и за лица - жертви на трафик); 6. обществена работа.	Социална услуга на областно ниво за удовлетворяване на потребностите на лица от цялата страна.

Звено „Майка и бебе“					
Място	Целева група	Брой места	Посочва се средно годишната заетост за 2022 г. в брой.	Извършвани дейности, съотнесими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Териториален обхват
	Деца в риск по смисъла на ЗЗД и пълнолетни лица в кризисна ситуация	8	5	1. информиране и консултиране; 2. застъпничество и посредничество; 3. терапия и рехабилитация (само стандартите за терапия; 4. обучение за придобиване на умения; 5. осигуряване на подслон (за бременни жени, за майки с деца до 3-годишна възраст, както и за другите деца, които придружават майката и са навършили 3-годишна възраст).	Социална услуга на областно ниво за удовлетворяване на потребностите на лица от цялата страна.

Наблюдавано жилище					
Място	Целева група	Брой места	Посочва се средног одишна заетост за 2022 г. в брой.	Извършвани дейности, съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Териториален обхват
Адрес: гр. Варна, ж. к. Възражда не бл. 79, вх. Б, ет. 1, ап. 10	„Пълнолетни лица с увреждания“, „Пълнолетни лица в кризисна ситуация или с потребност за преодоляване на последици от такава ситуация“	4	3	1. резидентна грижа; 2. застъпничество и посредничество; 3. информирание и консултиране; 4. терапия и рехабилитация; 5. обучение за придобиване на умения; 6. подкрепа за придобиване на трудови умения; 7. общностна работа.	Социална услуга на областно ниво за удовлетворяване на потребностите на лица от цялата страна.

Защитено жилище за лица с психични разстройства					
Място	Целева група	Брой места	Посочва се средног одишна заетост за 2022 г. в брой.	Извършвани дейности, съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Териториален обхват
Адрес: гр. Варна, ж. к. Владислав Варненчик бл. 406, вх. 23, ет. 2, ап. 8	„Пълнолетни лица с психични разстройства“	8	8	1. резидентна грижа; 2. терапия и рехабилитация.	Социална услуга на областно ниво за удовлетворяване на потребностите на лица от цялата страна.

Защитено жилище за лица с умствена изостаналост					
Място	Целева група	Брой места	Посочва се средног одишна заетост за 2022 г. в брой.	Извършвани дейности, съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Териториален обхват
Адрес: гр. Варна, ж. к. Възражда не бл. 79, вх. А,	„Пълнолетни лица с увреждания“	4	4	1. резидентна грижа; 2. информирание и консултиране; 3. застъпничество и посредничество; 4. обучение за придобиване на умения;	Социална услуга на областно ниво за удовлетворяване на потребностите на лица от цялата страна.

ет. 1, ап. 1				5. общностна работа 6. терапия и рехабилитация 7. подкрепа за придобиване на трудови умения.	
-----------------	--	--	--	--	--

Защитено жилище за лица с умствена изостаналост

Място	Целева група	Брой места	Посочва се средно годишна заетост за 2022 г. в брой.	Извършвани дейности, съотнесими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Териториален обхват
Адрес: гр. Варна, ул. „Солун“ 14, ет. 2	„Пълнолетни лица с умствена изостаналост“	6	5	1. резидентна грижа.	Социална услуга на областно ниво за удовлетворяване на потребностите лица от цялата страна.

Асистентска подкрепа

Място	Брой субсидирани потребители	Брой обслужвани лица	Брой чакащи лица	Брой асистенти	Брой лица, администриращи услугата	Териториален обхват
Адрес: гр. Варна, бул. „Осми Приморски полк“ №43	„Пълнолетни лица с увреждания и лица в надтрудоспособна възраст“	283	Няма	94,5	3.5	Социална услуга на общинско ниво за удовлетворяване на потребностите на населението в общината.

Дом за стари хора

Място	Брой места	Посочва се средно годишна заетост за 2022 г. в брой.	Лежащи лица ¹ Брой	Извършвани дейности, съотнесими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Териториален обхват
Адрес: гр. Варна, бул. „Княз Борис I“ №364	100	69	18 *	1. резидентна грижа (за лица в надтрудоспособна възраст); 2. информирание и консултиране.	Социална услуга на областно ниво за удовлетворяване на потребностите лица от цялата страна.

*В ДСХ има 18 лежащи лица.

¹ Настанени лица с потребност от постоянни медицински грижи

Дом за стари хора					
Място	Брой места	Посочва се средно годишната заетост за 2022 г. в брой.	Лежащи лица ² Брой	Извършвани дейности, съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Териториален обхват
Адрес: гр. Варна, ул. „Якоб Лемер“ 5	43	39	0	1. резидентна грижа (за лица в надтрудоспособна възраст); 2. информирание и консултиране.	Социална услуга на областно ниво за удовлетворяване на потребностите лица от цялата страна.

3.1.2 Социални услуги и интегрирани здравно-социални услуги, които функционират на територията на общината по проекти, финансирани от оперативни програми.

В тази точка са описани социалните и интегрираните здравно-социални услуги, които функционират на територията на община Варна, финансирани по оперативни програми, за които е предвидено да бъде осигурена устойчивост чрез държавния бюджет.

Социална услуга/ място на предоставяне	Финансирана по операция	Точна дата на приключване на проекта	Извършвани дейности, съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Целева група	Брой места	Заетост ³ брой
Проект с наименования: „Разкриване и предоставяне на интегрираните здравно-социални услуги „Център за грижа за лица с различни форми на деменция“ и „Дневен	Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 201-2022	30.06. 2023 г.	Резидентна грижа; Информирание и консултиране; Застъпничество и посредничество; Терапия и рехабилитация; Обучение за придобиване на умения.	Възрастни хора над 65 г. с ограничаване или невъзможност за самообслужване; Хора с увреждания и техните семейства; Възрастни, включително с увреждания	15	15

² Настанени лица с потребност от постоянни медицински грижи

³ Посочва се средна месечна заетост за периода от стартиране на услугата до момента на извършването на анализа.

<p>център за подкрепа на лица с различни форми на деменция и техните семейства" на територията на община Варна"/наименовани е на услугата „Център за грижа за лица с различни форми на деменция" гр. Варна с адрес: бул. „Константин и Фружин"</p>				<p>, настанени в специализирани институции и техните семейства.</p>		
--	--	--	--	---	--	--

Социална услуга/ място на предоставяне	Финансирана по операция	Точна дата на приключване на проекта	Извършвани дейности, съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Целева група	Брой места	Заетост ⁴ брой
<p>Проект с наименование: „Разкриване и предоставяне на интегрираните здравно-социални услуги „Център за грижа за лица с различни форми на деменция" и „Дневен център за подкрепа на лица с различни форми на деменция и техните семейства" на територията на община</p>	<p>Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси" 201-2022</p>	<p>30.06.2023 г.</p>	<p>Дневна грижа; Информирание и консултиране; Застъпничество и посредничество; Терапия и рехабилитация; Обучение за придобиване на умения.</p>	<p>Възрастни хора над 65 г. с ограничения или в невъзможност за самообслужване; Хора с увреждания и техните семейства; Възрастни, включително с увреждания, настанени в специализирани институции и техните</p>	<p>40</p>	<p>20</p>

⁴ Посочва се средна месечна заетост за периода от стартиране на услугата до момента на извършването на анализа.

Варна"/ наименование на услугата „Дневен център за подкрепа на лица с различни форми на деменция и техните семейства“ на територията на община Варна"/ гр. Варна с адрес: ул. „П.Стайнов“№7				семейства.		
---	--	--	--	------------	--	--

Социална услуга/ място на предоставяне	Финансирана по операция	Точна дата на приключване на проекта	Извършвани дейности, съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Целева група	Брой места	Заетост ⁵ брой
Проект с наименование: Общностен център за деца и семейства – Варна/ наименование на услугата Общностен център за деца и семейства / гр. Варна с адрес: ул. „Капитан Райчо“ № 103 А	Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 201- 2022	30.06.2023 г.	Информирани и консултиране; Застъпничество и посредничество ; Терапия и рехабилитация ; Обучение за придобиване на умения.	1500 деца, които ще получат услуги за целия период на проекта	1500	120

Социална услуга/ място на предоставяне	Финансирана по операция	Точна дата на приключване на проекта	Извършвани дейности, съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Целева група	Брой места	Заетост ⁶ брой
Проект „Разкриване и предоставяне на социалната	Оперативна програма „Развитие на	30.06.2023 г.	Осигуряване на подслон; Информирани и	Бездомни лица	50	

⁵ Посочва се средна месечна заетост за периода от стартиране на услугата до момента на извършването на анализа.

⁶ Посочва се средна месечна заетост за периода от стартиране на услугата до момента на извършването на анализа.

услуга приют на територията на община Варна, адрес: ул. „П.Стайнов“ №7	човешките ресурси“		консултиране			
--	--------------------	--	--------------	--	--	--

4. Брой на желаещите да ползват социални и интегрирани здравно-социални услуги на територията на община Варна.

Информацията за броя на желаещите да ползват социални и интегрирани здравно-социални услуги на територията на община Варна е предоставена от Дирекция „Социално подпомагане“ – Варна и се позовава на списъците от чакащи по първо желание за ползване на съответната социална услуга. Предоставените данни са обобщени в Приложение 1 към Анализа – Таблица желаещи.

Общият брой на лицата, желаещи да ползват социални услуги, които функционират на територията на общината е 29, както следва: 9 желаещи за Дом за стари хора, 1 желаещ за Дом за пълнолетни лица с физически увреждания, 3 желаещи за Защитено жилище за лица с психични разстройства /жени/, 1 желаещ за Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания и 15 желаещи за Дневен център за лица с умствена изостаналост.

Чакашите деца за ползване на социални услуги в Център за социална рехабилитация и интеграция на територията на община Варна са 12.

Няма чакащи лица от община Варна за настаняване в Защитени жилище за лица с умствена изостаналост /мъже и жени/ и за Наблюдавано жилище /мъже/.

Чакащи лица от град Варна за настаняване в страната в Дом за пълнолетни лица с умствена изостаналост, Център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с умствена изостаналост и Защитено жилище за пълнолетни лица с умствена изостаналост са 20 /15 мъже и 5 жени/.

Чакащи лица от град Варна за настаняване в страната в Дом за пълнолетни лица с психични разстройства, Център за настаняване от семеен тип за лица с психични разстройства и Защитено жилище за пълнолетни лица с психични разстройства са 91 /62 мъже и 29 жени/.

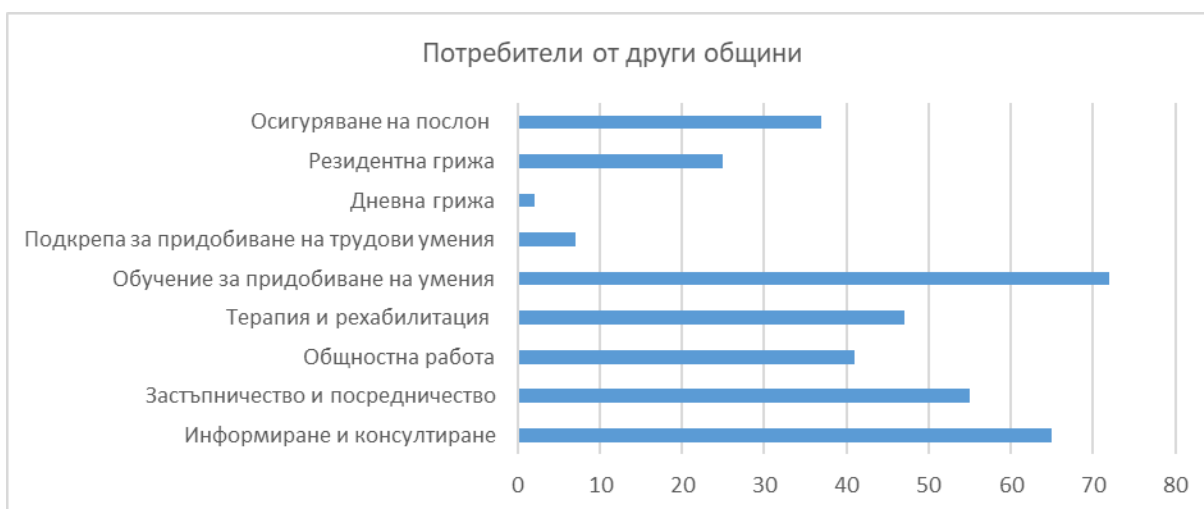
Чакащи лица от град Варна за настаняване в страната в Дом за пълнолетни лица с деменция и Център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с деменция са 4 /жени/.

На територията на община Варна функционира едно Защитено жилище за пълнолетни лица с психични разстройства с капацитет 8 места /жени/ и един Център за социална рехабилитация и интеграция за пълнолетни лица с психични разстройства. Функциониращите социални услуги са крайно недостатъчни за целева група „пълнолетни лица с психични разстройства“, видно от посочените данни в Приложение 1 и цитираната по – горе информация.

5. Информация относно броя на лицата от други общини, които ползват социални и интегрирани здравно-социални услуги на територията на община Варна.

В точка 5.1 са посочени броят на лицата от други общини, които ползват социалните услуги, функциониращи на територията на община Варна. Информацията е от регистрите на потребителите, които се водят във всяка услуга, и е предоставена от доставчиците на социални услуги. Посочени са и конкретните населени места, от където идват потребителите, както и видовете социални услуги, които те ползват.

5.1 Потребители от други общини, ползващи социални услуги

От диаграмата е видно, че най – много потребители от други общини ползват социални услуги на територията на община Варна „обучение за придобиване на умения“, „информирание и консултиране“ и „застъпничество и посредничество“.

В табличната форма по – долу са посочени броят на лицата от други общини и области, които ползват социални услуги на територията на община Варна.

Информирани и консултирани – общ брой потребители - 67	община Ямбол, област Ямбол - 1 потребител;
	община Габрово, област Габрово - 1 потребител;
	община Шумен, област Шумен - 3 потребители;
	община Добрич, област Добрич - 13 потребители;
	община Долна Митрополия, област Плевен - 1 потребител;
	община Търговище, област Търговище - 2 потребители;
	община Русе, област Русе - 4 потребители;
	община Червен бряг, област Плевен - 2 потребители;
	община Разград, област Разград - 2 потребители;
	община Съединение, област Пловдив - 1 потребител;
	община Девня, област Варна - 2 потребители;
	община Николаево, област Стара Загора - 1 потребител;
	община Смядово, област Шумен - 1 потребител;
	община Поморие, област Бургас - 3 потребители;
	община Борово, област Русе - 1 потребител;
	община Аксаково, област Варна - 7 потребители;
	община Провадия, област Варна - 5 потребители;
	община Балчик, област Добрич - 4 потребители;
	община Полски Тръмбеш, област Плевен - 2 потребители;
	община Вълчи дол, област Варна - 2 потребители;
община Ветрино, област Варна - 1 потребител;	
община Дългопол, област Варна - 1 потребител;	
община Долни чифлик, община Варна - 1 потребител;	
община Мизия, област Враца - 1 потребител;	
община Искър, област Плевен - 1 потребител;	
община Каварна, област Добрич - 1 потребител;	

	община Белослав, област Варна - 3 потребители.
Застъпничество и посредничество – общ брой потребители - 55	<p>община Девня, област Варна - 2 потребители;</p> <p>община Николаево, област Стара Загора - 1 потребител;</p> <p>община Смядово, област Шумен - 1 потребител;</p> <p>община Поморие, област Бургас - 3 потребители;</p> <p>община Борово, област Русе - 1 потребител;</p> <p>община Добрич, област Добрич - 10 потребители;</p> <p>община Аксаково, област Варна - 10 потребители;</p> <p>община Провадия, област Варна - 5 потребители;</p> <p>община Балчик, област Добрич - 4 потребители;</p> <p>община Полски Тръмбеш, област Плевен - 2 потребители;</p> <p>община Вълчи дол, област Варна - 2 потребители;</p> <p>община Ветрино, област Варна - 1 потребител;</p> <p>община Дългопол, област Варна - 1 потребител;</p> <p>община Долни чифлик, община Варна - 1 потребител;</p> <p>община Разград, област Разград - 1 потребител;</p> <p>община Червен бряг, област Плевен - 1 потребител;</p> <p>община Мизия, област Враца - 1 потребител;</p> <p>община Искър, област Плевен - 1 потребител;</p> <p>община Русе, област Русе - 1 потребител;</p> <p>община Велики Преслав, област Шумен - 2 потребители;</p>

	<p>община Каварна, област Добрич - 1 потребител;</p> <p>община Белослав, област Варна - 3 потребители.</p>
Общностна работа – общ брой потребители - 41	<p>община Смядово, област Шумен - 1 потребител;</p> <p>община Поморие, област Бургас - 3 потребители;</p> <p>община Борово, област Русе - 1 потребител;</p> <p>община Добрич, област Добрич - 9 потребители;</p> <p>община Аксаково, област Варна - 4 потребители;</p> <p>община Провадия, област Варна - 5 потребители;</p> <p>община Балчик, област Добрич - 4 потребители;</p> <p>община Полски Тръмбеш, област Плевен - 2 потребители;</p> <p>община Вълчи дол, област Варна - 2 потребители;</p> <p>община Ветрино, област Варна - 1 потребител;</p> <p>община Дългопол, област Варна - 1 потребител;</p> <p>община Долни чифлик, община Варна - 1 потребител;</p> <p>община Разград, област Разград - 1 потребител;</p> <p>община Червен бряг, област Плевен - 1 потребител;</p> <p>община Мизия, област Враца - 1 потребител;</p> <p>община Искър, област Плевен - 1 потребител;</p> <p>община Русе, област Русе - 1 потребител;</p> <p>община Белослав, област Варна - 2 потребители.</p>

<p>Терапия и рехабилитация – общ брой потребители - 47</p>	<p>община Девня, област Варна - 1 потребител;</p> <p>община Смядово, област Шумен - 1 потребител;</p> <p>община Поморие, област Бургас - 3 потребители;</p> <p>община Борово, област Русе - 1 потребител;</p> <p>община Добрич, област Добрич - 10 потребители;</p> <p>община Аксаково, област Варна - 7 потребители;</p> <p>община Провадия, област Варна - 5 потребители;</p> <p>община Балчик, област Добрич - 4 потребители;</p> <p>община Полски Тръмбеш, област Плевен - 2 потребители;</p> <p>община Вълчи дол, област Варна - 2 потребители;</p> <p>община Ветрино, област Варна - 1 потребител;</p> <p>община Дългопол, област Варна - 1 потребител;</p> <p>община Долни чифлик, община Варна - 1 потребител;</p> <p>община Разград, област Разград - 1 потребител;</p> <p>община Червен бряг, област Плевен - 1 потребител;</p> <p>община Мизия, област Враца - 1 потребител;</p> <p>община Искър, област Плевен - 1 потребител;</p> <p>община Русе, област Русе - 1 потребител;</p> <p>община Каварна, област Добрич - 1 потребител;</p> <p>община Белослав, област Варна - 2 потребители.</p>
<p>Обучение за придобиване на умения – общ брой потребители - 72</p>	<p>община Девня, област Варна - 6</p>

	<p>потребители;</p> <p>община Николаево, област Стара Загора - 1 потребител;</p> <p>община Смядово, област Шумен - 1 потребител;</p> <p>община Поморие, област Бургас - 3 потребители;</p> <p>община Борово, област Русе - 1 потребител;</p> <p>община Добрич, област Добрич - 9 потребители;</p> <p>община Аксаково, област Варна - 25 потребители;</p> <p>община Провадия, област Варна - 5 потребители;</p> <p>община Балчик, област Добрич - 4 потребители;</p> <p>община Полски Тръмбеш, област Плевен - 2 потребители;</p> <p>община Вълчи дол, област Варна - 2 потребители;</p> <p>община Ветрино, област Варна - 1 потребител;</p> <p>община Дългопол, област Варна - 1 потребител;</p> <p>община Долни чифлик, община Варна - 1 потребител;</p> <p>община Разград, област Разград - 1 потребител;</p> <p>община Червен бряг, област Плевен - 1 потребител;</p> <p>община Мизия, област Враца - 1 потребител;</p> <p>община Искър, област Плевен - 1 потребител;</p> <p>община Русе, област Русе - 1 потребител;</p> <p>община Шабла, област Добрич - 3 потребители;</p> <p>община Белослав, област Варна - 2 потребители.</p>
--	---

Подкрепа за придобиване на трудови умения – общ брой потребители - 7	<p>община Смядово, област Шумен - 1 потребител;</p> <p>община Поморие, област Бургас - 3 потребители;</p> <p>община Борово, област Русе - 1 потребител;</p> <p>община Аксаково, област Варна - 2 потребители.</p>
Дневна грижа – общ брой потребители - 2	община Аксаково, област Варна - 2 потребители.
Резидентна грижа – общ брой потребители - 25	<p>община Ямбол, област Ямбол - 1 потребител;</p> <p>община Габрово, област Габрово - 1 потребител;</p> <p>община Шумен, област Шумен - 3 потребители;</p> <p>община Добрич, област Добрич - 3 потребители;</p> <p>община Долна Митрополия, област Плевен - 1 потребител;</p> <p>община Търговище, област Търговище - 2 потребители;</p> <p>община Русе, област Русе - 3 потребители;</p> <p>община Червен бряг, област Плевен - 1 потребител;</p> <p>община Разград, област Разград - 1 потребител;</p> <p>община Съединение, област Пловдив - 1 потребител;</p> <p>община Девня, област Варна - 2 потребители;</p> <p>община Николаево, област Стара Загора - 1 потребител;</p> <p>община Смядово, област Шумен - 1 потребител;</p> <p>община Поморие, област Бургас - 3 потребители;</p> <p>община Борово, област Русе - 1 потребител.</p>
Осигуряване на подслон – общ брой потребители - 34	община Добрич, област Добрич - 9

	потребители; община Аксаково, област Варна - 4 потребители; община Провадия, област Варна - 5 потребители; община Балчик, област Добрич - 4 потребители; община Полски Тръмбеш, област Плевен - 2 потребители; община Вълчи дол, област Варна - 2 потребители; община Ветрино, област Варна - 1 потребител; община Дългопол, област Варна - 1 потребител; община Долни чифлик, община Варна - 1 потребител; община Разград, област Разград - 1 потребител; община Червен бряг, област Плевен - 1 потребител; община Мизия, област Враца - 1 потребител; община Искър, област Плевен - 1 потребител; община Русе, област Русе - 1 потребител.
--	---

Изложената информация сочи, че на територията на община Варна е развита мрежа от резидентни и съпътстващи социални услуги.

6. Информация за демографското развитие в община Варна.

Информацията за демографското развитие на населението в общината обхваща данни за последните 5 години.

Община Варна има значителен демографски потенциал, което се дължи на по-големите икономически и социални възможности, които тя предлага.

Данни/информация за демографското развитие в община Варна за последните 5 години:						
		2021	2020	2019	2018	2017
Общ брой на населението	брой	319 613	341516	345151	345369	344748
Раждаемост	брой	4205	4243	4305	4296	4438

Смъртност	брой	5498	4390	3769	3904	3711
ЕСТЕСТВЕН ПРИРАСТ	брой +/-	-2451	-1329	-568	-734	-435
Заселени	брой	7991	8066	7074	6945	6926
Изселени	брой	5319	10372	6724	5590	5734
МЕХАНИЧЕН ПРИРАСТ	брой +/-	+2672	-2306	+350	+1355	+1192
Гъстота на населението	бр. души на кв. км.	1 283	1 279	1 634	1 550	1 509
Брой градско население	брой	310562	332394	336216	336505	335854
Брой селско население	брой	9051	9122	8935	8864	8894

Населението на община Варна, по данни на НСИ, наброява 319 613 души, като за периода 2017-2021 г. се наблюдават динамични тенденции в броя на лицата, населяващи града и селата от общината.

Следва да се отбележи, че през 2020 г. се забелязва рязък спад в популацията от 3635 души, или с малко над процент: 1,05%. Това се дължи изключително на пандемията от COVID-19. Последиците от нея са свързани, както с директно отражение върху естествения прираст на населението, така и във всички други аспекти на едно общество – икономически, социални и политически, като през 2021 г. се отчита плавно повишаване броя на населението, поради повишаване на механичния прираст.

Като подчертано градска община, Варна се характеризира с изключително силно урбанизирано население, като съгласно данните на НСИ за 2021 г. 310 562 души са уседнали в градската част на общината, а 9051 – в селската (изпълняващи роля по-скоро на квартали на самия град).

Увеличаването на популацията в общината до 2019 г. се отразява на ниво уседналост и в град Варна и в селата, като за периода 2017 – 2021 г. населението на градската част е нараснало с 0,11%, към 1,23% за селската, тъй като близката локация на селата до самия град ги прави привлекателни за живеене. В допълнение, към 2020 г. редукцията е само в градската част, докато в селата нарастването на населението продължава, тъй като подобни локации се възприемат като по-сигурни и изолирани зони за живеене в условията на пандемия.

Структура на населението по пол

С проведеното от НСИ национално преброяване през 2021 г., разпределението на населението на община Варна по пол показва превес на броя на популацията от женски пол – 167 272 лица, спрямо 152 341 лица от мъжки. Тези резултати затвърждават тенденцията за преобладаващо население от женски пол, като статистиката отразява минимални промени в процентното съотношение между двата пола.

Естествен прираст на населението

За периода (2017-2021 г.), естественият прираст на населението на община Варна бележи спад, като през нито една от разглежданите години не е отчетен положителен прираст, а през 2020 г. и 2021 г. на фона на тежката пандемична криза отрицателния прираст се увеличава над два пъти. Причината е сериозно повишение на

смъртността в общината. Умерено-негативно е сравнително минималното понижение на раждаемостта във Варна, което не преминава психологическата граница от 4000 живородени деца.

Средното съотношение между раждаемост и смъртност в община Варна за период 2017 – 2021 г., е 4 297,4 живородени деца срещу 4 254,4 починали жители.

От статистическите данни е видно, че плавно отрицателният естествен прираст на населението се обостря, като причина за това е устойчивия темп на редуциране на раждаемост и по-високия брой починали.

Механично движение на населението

Като община, на чиято територия се намира и областен град от ниво 2 спрямо картата на Националната концепция за пространствено развитие, през периода 2017-2021 г. се регистрира средно по 1200 души механичен прираст на населението. Въпреки подчертано позитивната тенденция, миграцията към третия най-голям град в България е неустойчива, както се забелязва и от статистическите данни: има регистрирани години с много нисък миграционен поток (между 200 и 400 души през 2019), периоди с висок механичен растеж (над 1000 души 2017-2018 г.), година със силно отрицателен такъв (-2306 души през 2020 г.), както и година със силно положителен такъв (+2672 души през 2021 г.). Отново, както и в предходните демографски данни, 2020 г. се откроява значително, поради пандемията от COVID-19, която наложи промени в движението на населението на всички нива.

Описаната тенденция на механичното движение към и от Варна показва ясно, че общината е чувствителна към процеси, влияещи върху здравето на населението и пазара на труда, но и че притежава достатъчно силни естествени механизми, чрез които в максимум средносрочен аспект да бъдат преодолен подобни единични изменения.

Разпределение на населението по възраст и трудоспособност

Динамиката в разпределението на трудоспособността по възраст на населението на община Варна показва устойчива тенденция на понижение на броя на хората в трудоспособна възраст, с 4,04% за периода 2017-2021 г. и същевременно увеличение на броя на жителите в надтрудоспособна възраст и на тези в подтрудоспособна възраст.

Осезаема е разликата между мъжката и женската част от населението в надтрудоспособна възраст, като по данни на НСИ от преброяването през 2021 г., съотношението е 42,17% (мъже) и 57,83% (жени). На обратния полюс е съотношението в категориите „под“ и „в“ трудоспособна възраст, които дават малък превес на мъжката част от популацията. За 2021 г. данните отчитат 51,33% младежи и 48,67% девойки в подтрудоспособна възраст, както и 63,1% мъже и 55% жени в трудоспособна възраст.

Разликите в различните групи са обусловени от естествени, биологични процеси и от социално-икономически фактори – новородените от мъжки пол са повече, а жените все още напускат трудовия пазар няколко години по-рано от мъжете и същевременно имат по-висока естествена продължителност на живота.

Град Варна е център на едноименната община и област. Като град от Ниво 2 спрямо картата на Националната концепция за пространствено развитие към 2021 г., той е и най-голям като население за цялата област, спрямо другите единадесет прилежащи общини (Аврен, Аксаково, Белослав, Бяла, Ветрино, Вълчи дол, Долни чифлик, Девня, Дългопол, Провадия и Суворово).

Към 07.09.2021 г. населените места в област Варна са 159, от които 11 градове и 148 села. Населението в градовете е 84,1% или 363 355, а в селата 15,9% или 68 843. През периода между двете национални преброявания /2011 – 2021 г./ във всички общини от областта се наблюдава негативна тенденция по отношение изменение на населението. С преброяването на населението през 2021 г. е измерена редукция от 9% или 42 876 души в сравнение с преброяването през 2011 г. Най-голям е броят на населението в община Варна, следвана от община Аксаково и община Провадия. Най-малката община е Бяла.

Всички тези процеси на развитието на населението в областта показват ключовата роля на община Варна в региона – при липса на изключителни фактори, естествената икономическа и социална притегателна сила на града води до нарастване на населението му, докато в кризисни моменти, когато възможностите за издържане на по-голяма популация са редуцирани, се наблюдава отлив от хора към по-малките населени места.

Съотношение на разпределение на населението по пол – община Варна към област Варна

Структурата на населението по пол на община Варна показва по-нисък дял на мъжете и съответно по-висок на жените, като същата тенденция се наблюдава и в областта. За периода 2017-2021 г. се наблюдава разлика между двата пола в размер на 4.6% (на ниво община) и 3.6% (на ниво област).

Съотношение на населението по възраст и трудоспособност между община Варна и област Варна

Негативните тенденции в изменението на възрастовата структура на населението, валидни за страната, се отнасят и за област Варна. Те се характеризират с увеличение както на абсолютния брой, така и в относителния дял на населението на възраст 65 и повече навършени години. Към 7 септември 2021 г. лицата на 65 и повече навършени години са 92 533, или 21.4% от населението на областта.

Възпроизводството на трудоспособното население се характеризира най-добре чрез коефициента на демографско заместване, който показва съотношението между броя на влизащите в трудоспособна възраст (15 - 19 г.) и броя на излизащите от трудоспособна възраст (60 - 64 г.). По данни от преброяването на НСИ през 2021 г. това съотношение в област Варна е 71. За сравнение през 2011 г. всеки 100 лица, излизащи от трудоспособна възраст, са били замествани от 74 млади хора.

Това е относимо и към община Варна, където се наблюдава повишаване на броя на лицата в под и над трудоспособна възраст и намаляване на броя на лицата в трудоспособна възраст.

Процесът на застаряване е по-силно изразен сред жените отколкото сред мъжете. Относителният дял на жените на възраст над 65 години е 24.8%, а на мъжете - 17.7%. Тази разлика се дължи на по-високата смъртност сред мъжете и като следствие от нея е по-ниската средна продължителност на живота при тях.

Съотношение на естественото движение и прираст на населението – община Варна към област Варна

Като основен демографски център на областта, община Варна е ключов двигател на естественото движение и прираст на населението в административната единица. За 2017 г., 3276 са живородените деца в община Варна, спрямо 4413 за цялата област, или 74,23%, а за 2021 г. – 3047 живородени деца за общината към 4184 за областта или 72,82%. Това означава, че средно, за периода 2017 – 2021 г. община Варна отчита почти $\frac{3}{4}$ от раждаемостта в областта.

При смъртността, за 2017 г. наблюдаваме 3711 случая в общината от 6095 за цялата област, или 60,89% и 5498 случая (община) към 8506 (област), или 64,63% за 2021 г. Тези статистически данни приближават приноса на община Варна към близо 1/3 от смъртността за цялата област.

Съотношение на Механичното движение на населението – община Варна към област Варна.

Като основен център на миграционни желаниа в област Варна, а и на национално и наднационално ниво, визирайки българи от Молдова и Украйна, гр. Варна (и съответно едноименната община) е водещо място за положителен механичен прираст. В периода 2017-2021 г., област Варна не е регистрирала нито една година с отрицателен механичен растеж на населението.

От данните на електронния сайт на НСИ, се забелязва, че освен град Варна, основен двигател за положителния механичен прираст на населението на областта са общините Бяла и Ветрино и донякъде Суворово.

Както бе отчетено, община Варна е особено чувствителен, в демографско отношение, към прояви на кризи, засягащи широк набор от фактори за развитие (икономически, социални, здравни и др.). Това се проявява и в данните от 2020г., които представят картина на отлив от центъра на областта, към перифериите, обясняващ се с изчаквателни действия от страна на популацията, до стабилизиране на цялостната обстановка.

Население с признат от ТЕЛК/НЕЛК процент на трайно намалена работоспособност

Общият брой на лицата с признат от ТЕЛК/НЕЛК процент на трайно намалена работоспособност, отчетен с преброяването на НСИ през 2021 г., на територията на област Варна е 40 360. Пълнолетните лица с увреждания са 38 931, а 1 037 са децата с увреждания. Сравнявайки данните за община Варна и другите населени места в областта, процентът на лицата с увреждания на територията на община Варна е 64,46% от общия брой на лицата с увреждания от областта.

Този факт се обяснява от една страна с по-големия брой на населението в община Варна, но от друга страна поради добре развитата мрежа от социални услуги, която функционира в общината. Същата дава възможност на лица с различни видове увреждания да получат необходимата им социална подкрепа, терапия и интеграция в обществото.

<https://www.nsi.bg/bg/content/19401/%D0%BF%D1%83%D0%B1%D0%BB%D0%B8%D0%BA%D0%B0%D1%86%D0%B8%D1%8F/%D1%80%D0%B0%D0%B9%D0%BE%D0%BD%D0%B8%D1%82%D0%B5-%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%B8%D1%82%D0%B5-%D0%B8-%D0%BE%D0%B1%D1%89%D0%B8%D0%BD%D0%B8%D1%82%D0%B5-%D0%B2-%D1%80%D0%B5%D0%BF%D1%83%D0%B1%D0%BB%D0%B8%D0%BA%D0%B0-%D0%B1%D1%8A%D0%BB%D0%B3%D0%B0%D1%80%D0%B8%D1%8F-2020>

7. Информация за наличната социална, образователна и здравна инфраструктура в община Варна.

Съществуващите социални услуги, които функционират на територията на община Варна към момента на изготвянето на анализа са:

1. Социални услуги, които са изцяло делегирани от държавата дейности (ДДД) - 36;
2. Социални и интегрирани здравно-социални услуги, които се финансират с европейски средства (по проекти) и предстои да станат ДДД, след приключването на проектните дейности – 4.

На територията на община Варна функционират 56 социални услуги (вкл. ДЛФУ), от които 19 се финансират със средства от местния бюджет.

7.1 Социална инфраструктура

7.1.1 Социални услуги

Описание на мрежата на съществуващите социални услуги – брой и териториално разпределение, състояние на материалната база, статут (в регулация или извън регулация, достъп до услугите, комуникация и пр.)

Социалните дейности в община Варна се реализират съобразно изискванията на националните и европейски политики, спазвайки основните принципи на равнопоставеност, социално включване, липса на дискриминация. С цел гарантиране прилагането на държавните политики на местно ниво и имайки предвид потребностите на гражданите в неравностойно положение в община Варна, ежегодно се изготвя Социална програма. Основните акценти на Социалната програма са свързани с развитие на ефективна система от социални услуги, отговарящи на нуждите на потребителите, равен достъп, достатъчност на услугите и подобряване на качеството им с цел борба с бедността, социалното изключване и дискриминацията; осигуряване на достъпна архитектурна, жизнена и информационна среда за хората с увреждания; повишаване професионалния капацитет на работещите в социалните услуги на общинско ниво; популяризиране на дългосрочните приоритети в социалната сфера на общината, както и привличане на бизнеса като социално – икономически партньор.

Основни цели на вече функциониращите социални услуги за деца и възрастни са подобряване качеството им и ефективност при осигуряване на независим живот на потребителите.

Община Варна работи по следните приоритетни направления:

Превенция на изоставянето и деинституционализация на услугите за деца и възрастни хора;

Преодоляване на социалното изключване на уязвими групи и лица;

Деинституционализация и реформиране на услугите за възрастни хора и реализиране на услуги в домашна среда за по-добър и достоен живот;

Развитие на човешките ресурси;

Изграждане на междусекторно сътрудничество.

Към месец декември 2022 година в община Варна се реализират 55 социални услуги (без ДЛФУ), от които 35 с финансиране от държавния бюджет и 19 с местно финансиране. Предоставяни са 25 социални услуги за деца и младежи и 30 услуги за пълнолетни лица. Капацитетът на социалните услуги, предоставяни на територията на община Варна е 2 000 места, от тях за деца - 906 места и 1 694 места за възрастни хора. Граждани от общината, които са в невъзможност самостоятелно да осигурят екзистенциалните си нужди от храна са потребители на обществената трапезария с капацитет 1 005 места. На територията на община Варна функционират 24 пенсионерски клуба.

Социалните услуги на територията на Община Варна се предоставят на територията на общински бази, бази - държавна собственост и частна собственост.

7.1.2 Жилищни условия

Жилищната осигуреност играе важна роля в развитието на обществото и е от изключително значение за социалния, икономическия и културния прогрес. Без провеждането на определена жилищна политика е невъзможно постигането на необходимото ниво на жилищно задоволяване, което води до благоприятни социални и икономически последици, допринася за благоденствието на обществото и на отделния човек. Балансираната съразмерно развиваща се жилищна система е фактор и индикатор за устойчиво развитие на общината.

Броят на жилищните сгради на територията на община Варна е 36 326, от които стоманобетонни 3 322, а тухлените са 2841 броя. Преобладават предимно жилищните сгради, строени в периода 1981 – 1990 година, като техният брой е 10 265, което представлява 28,26 % от наличния жилищен сграден фонд на територията на общината. По форма на собственост сградите са предимно притежание на частни физически лица – 95,01%, а държавните и общински жилища са 4 852 или 3,39% от общия брой жилища в общината.

По-голямата част от жилищата са разположени в многоетажни и многофамилни сгради, изградени по индустриален начин с преобладаващо сглобяеми конструкции панелен тип.

На 1000 души в община Варна се полагат 447 броя жилища, като полезната площ на човек от населението е 28,01 кв.м, а спомагателната 62,71 кв.м. Делът на общинския жилищен фонд има символична стойност и е разпръснат сред частни жилища в етажна собственост, което затруднява неговото управление.

Основните проблеми характеризиращи жилищният фонд на община Варна са: разположение в различни типове многофамилни жилищни сгради, строени по индустриален способ, с потребност от обновяване; лошо състояние на сградния фонд; ниска степен на енергийна ефективност. Реализираното през деветдесетте години на 20 век жилищно строителство не осигурява места за паркиране за обитателите в рамките на частните имоти. Прекалено плътно са застроени вътрешно-квартални пространства, в които няма достатъчно зеленина, слънце и въздух.

Изводи:

Основна цел на местната жилищна политика трябва да бъде изграждането на такава жилищна система, която създава достъп и възможност за адекватно жилище на всички хора, живеещи и работещи в община Варна.

Ограниченият жилищен ресурс налага прецизиране на условията и реда за настаняване в общински жилища и разработване на една цялостна жилищна политика.

Анализ на жилищния сектор

Обитаването и жилищният фонд са от съществено значение при провеждането на териториално-устройствената политика. Показателите за обитаването и жилищната осигуреност се влияят от демографските и социално-икономическите процеси, протичащи на конкретната територия. Община Варна концентрира над 74% от населението на област Варна и е с най-големият жилищен фонд в областта.

Жилищното строителство на територията на община Варна през последните години е обект на частна строителна инициатива, която има значително развитие. Наблюдава се интензивно, макар и дисперсно жилищно строителство.

През последните години се наблюдава голям ръст на изработване а ПУП-ПРЗ за ново урбанизираните територии при прилагане на ОУП на гр. Варна. Отчита се ръст и при издадените строителни книжа в селищните образувания на частни лица. Състоянието на инфраструктурата в петте микрорайона е много добро. Необходимо е изграждане на инфраструктура в селищните образувания, а в промишлените зони инфраструктурата трябва да бъде рехабилитирана.

През последните години в гр. Варна се наблюдава голям интерес към къщи и вили, които се намират на разстояние 25-30 км от града. Такъв е насочен особено към по-усилено развитие на южните райони на морската столица, които предлагат възможност за повече зелени площи около жилищата.

През периода 2014-2020 г. са изпълнени енергоспестяващи мерки в 41 многофамилни жилищни сгради в гр. Варна по Националната програма за енергийна ефективност. През 2020 г. е сключен Договор за безвъзмездна финансова помощ по ПО1 на ОПРР 2014-2020 г. за реализация на проект BG16RFOP001-1.002-0007

„Енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради в гр. Варна“. Обекти на интервенция са шест многофамилни жилищни сгради в район „Аспарухово“ и две в район „Одесос“.

Жилищна политика на Община Варна

Към края на 2019 г. Варна разполага с 1275 общински жилища.

Общинският жилищен фонд е ограничен и достъпът до такова настаняване е труден за нуждаещите се. Управлението на жилищния фонд включва отдаване под наем, поддържане, опазване на същия и контрол по изпълнение на задълженията на всички участници в процеса по управлението на фонда. Общинските съвети упражняват общ надзор и контрол върху придобиването, управлението и разпореждането с недвижими имоти общинска собственост. За разпореждане с общинския жилищен фонд се прилага Наредба на Общински съвет - Варна за условията и реда за установяване на жилищни нужди на гражданите, настаняване и продажба на общински жилища.

Като цяло общинският жилищен фонд се определя като недостатъчен по обем, за да осигури адекватно настаняване на нуждаещите се. Допълнителен проблем при стопанисването на общинските жилища е невъзможността на част от наемателите да покриват разходите за наем. Част от общинските жилища се помещават в жилищни блокове, построени в средата на миналия век. Поради дългия срок на експлоатация и непостоянна поддръжка, общинските жилища са в много лошо състояние и се нуждаят от ремонт. Ремонтите, които се правят от наемателите са незадоволителни. Ниският социален статус на наемателите на общинските жилища – социално слаби, безработни, пенсионери обуславят тяхната невъзможност да извършат качествени текущи и основни ремонтни дейности.

Въпросът за жилищните условия в територии с компактни групи от ромски произход и други уязвими групи, живеещи в сходна ситуация, неминуемо е свързан с незаконното строителство. Концентрацията на ромското население в обособени квартали води до социална изолация, влошаване на жилищните условия и проблеми с изграждането и поддръжката на инженерната инфраструктура. Затварянето на общността в квартали създава чувството за недосегаемост и ненаказуемост, което генерира незаконно строителство, с произтичащите от това неспазване на елементарни норми за сигурност и безопасност на изпълнените строежи.

В районите, където е концентрирано голяма част от ромското население – „Аспарухово“, „Младост“ и „Владислав Варненчик“, кадастралните карти и кадастралните регистри на административните райони са одобрени със заповед на изпълнителния директор на АК.

Друг район на територията на община Варна със съсредоточено ромско население е с. Каменар, където има 100 броя общински жилища. Налице е електрозахранване, но водоснабдяването и канализацията са изградени частично.

През 2019 г. е създаден фонд „Социални жилища“ във връзка с изпълнението на проект „Изграждане на социални жилища на територията на гр. Варна“ по приоритетна ос 1: „Устойчиво и интегрирано градско развитие“, процедура BG16RFOP001-1.001-039:

„Изпълнение на интегрирани планове за градско възстановяване и развитие“ на Оперативна програма „Региони в растеж“, 2014-2020 г. Освен настаняване, се осигурява и приобщаване на ползвателите, предоставяйки им възможност за достъп до образование, заетост, здравеопазване, социално включване и др. Настаняването в социалните жилища е за срок не по-дълъг от 3 години – достатъчен период от време за социализация и интеграция на уязвимите групи и задоволяване на потребностите им от подслон и социално включване.

В социалните жилища могат да бъдат настанявани представители на следните целеви групи: бездомни хора и/или такива, живеещи в много лоши битови условия; родители, отглеждащи сами децата си; родители с деца, вкл. непълнолетни родители, многодетни семейства, с деца с влошено здраве и увреждания; хора в риск от бедност и социално изключване.

Идентифицирани проблеми, неоползотворени ресурси и потенциал за развитие

В гр. Варна трайно се повишават цените на жилищата, като ръстът на повишаване на цената на жилищата е по-голям от този на наемните цени. Регистрира се сериозен ръст на ново строителство, като на пазара се засилва търсенето на къщи и вили в близост до града.

7.1.3 Транспортни връзки за достъп на социалните услуги и обезпечаване на ползването им

Развитие на транспорта и транспортните връзки. Основни транспортни коридори. Достъпност – общо за общината и положение на отделните населени места.

Градската мобилност играе жизненоважна роля за подпомагане на градовете да просперира, да се развиват и решават сериозните проблеми със замърсяването на въздуха и ненужните смъртни случаи по пътища. От друга страна климатът, здравеопазването, социалното приобщаване, пътната безопасност и икономиката са свързани с обществения транспорт и в тази връзка иновативните инфраструктурни проекти и подобряването на качеството на услугите са жизненоважна част от решението за оздравяване на съвременните градове.

През последните години в повечето големите градове се забелязва значително увеличение на моторизацията, което води до все по-големи задръствания по съществуващата улична мрежа. Поради тази причина придвижванията, както с автомобили, така и с градски транспорт, който се движи заедно с автомобилите се затрудняват, като се увеличава времепътуването. Решаването на този проблем е многопластово и може да се търси в комплекс от различни мерки, като най-важната от тях е развитие на бърз и удобен градски транспорт. За да може това да се случи и той реално да бъде удобна алтернатива на автомобилите трябва да му бъде осигурена достатъчна скорост и ниска честота на следване.

Улична мрежа

Дължината на Първостепенната улична мрежа на Община Варна е 128,774 км, в т.ч.: първи клас - 3,5 км; втори клас - 26,124 км; трети клас - 32,7 км; четвърти клас -

66,45 км. Дължината на второстепенната улична мрежа е 426.12 км, а дължината на общинските пътища е 66.9 км.

Пешеходни пътеки

В рамките на проект „Интегриран градски транспорт на Варна – втора фаза“, който приключи през м. март 2021 г., на 15 кръстовища са изградени 25 интелигентни пешеходни пътеки. Пътеките се задействат при стъпването на пешеходец на пътното табло и дават информация на шофьорите за преминаването на човек, като отчитат посоката на движение с постъпателно движение на светлините.

Обществени транспортни услуги

Вътрешноградските линии във Варна обслужват общо - 45 бр. маршрути с обща дължина 755 км от автобусен и тролейбусен транспорт. Крайни спирки, които са в строителните граници на гр. Варна.

Крайградските линии са 14 бр. с дължина 210 км.

„Градски транспорт“ ЕАД Варна обслужва автобусните линии на територията на община Варна, съгласно одобрената от Общински съвет-Варна транспортна схема. Единствено линия 409, чийто маршрут е на територията на две общини, се дели 50/50 с друг оператор, който обслужва обществения транспорт на Аксаково.

Подробна информация за автобусни и тролейбусни линии, маршрути и спирки на градския транспорт е налична на сайта www.varnatraffic.com. Налично е и мобилно приложение на #VarnaTraffic с версия за Android. Данни за движението на колите на обществения градски транспорт се поддържат и на сайта <https://www.eway.bg/bg/cities/varna/routes>.

Автобусен транспорт

Вътрешноградските автобусни линии във Варна обслужват общо - 41 бр. маршрути с обща дължина 674 км. Крайградските линии са 14 бр. с дължина 210 км.

Междуселищните линии, в границите на община Варна – 9 бр., се използват за превози и свързване на две или повече населени места - Аврен, Белослав, Дългопол, Девня, Долни чифлик, Провадия, Суворово и Вълчи дол. Превозите се извършват от голям брой частни автобусни оператори, както и от съществуващите линии на ж.п. транспорта.

Автобусният транспорт се извършва по предварително определен график.

Автобусните спирки на масовия обществен транспорт са 486, от които 334 бр. са в границите на гр. Варна, а 152 бр. – на територията на селищата, прилежащи към община Варна.

Необходимият ресурс за обслужване на линиите от градската транспортна мрежа е 127 автобуса и допълнително ежедневно са в готовност още 17 превозни средства.

През периода в рамките на 3 проекта, финансирани по Оперативните програми са доставени 85 автобуса и 30 тролейбуса. По проект „Интегриран градски транспорт на Варна“ са закупени 30 „съчленени“ автобуса на дизел, клас ЕВРО 5+, 20 автобуса тип „соло“ на сгъстен природен газ, клас ЕВРО 5+ и 20 „соло“ автобуса на дизел. По проект

„Интегриран градски транспорт на Варна – втора фаза“ са доставени 15 „соло“ автобуса на дизел, ЕВРО 6. Всички нови автобуси са нископодови и с климатизация.

По партньорски проект с Бургас, Плевен и Стара Загора, финансиран по ОП „Околна среда 2007-2013 г.“ са доставени тролейбусите, с които изцяло е подменен тролейбусния парк.

В процес на изпълнение е проект по ОП „Околна среда 2014-2020 г.“ за закупуването на 60 бр. електрически автобуси, както следва: 40 автобуса тип „соло“ и 20 автобуса тип „съчленен“. Инвестицията е насочена към подобряване качеството на атмосферния въздух в община Варна, посредством намаляване наднормените нива на Фини прахови частици (ФПЧ) и азотни оксиди за достигане на утвърдените норми в атмосферния въздух чрез предприемането на мерки за подмяна на старите превозни средства на обществения градски транспорт с модерни, екологични транспортни средства.

Тролейбусен транспорт

Съгласно Договор за обществен превоз на пътници, „Градски транспорт“ ЕАД - Варна е изпълнител на обществената услуга и той оперира и по тролейбусните линии.

Тролейбусната мрежа в град Варна е с дължина 81 км. Тролейбусна услуга по 4 градски линии се предлага само от „Градски транспорт“ ЕАД.

Обновяването на тролейбусния парк подобрява екологичните параметри на градската среда - качеството на въздуха, намалява шумовото замърсяване и увеличава енергоефективността (тролейбусите са 1,9 пъти по - енергоефективни от автобусите).

Таксиметрови услуги (с леки автомобили)

През 2020г. броят на издадените разрешения за таксиметров превоз от Община Варна са 2 403.

В град Варна има само една обслужваща автогара (начална, междинна или крайна) автогара. Предназначението ѝ е да обслужва всички автобусни линии от републиканската и областна транспортни схеми, имащи спирка в гр. Варна.

Автогара Юг е съборена в началото на ноември 2017 г. Тя е един от многото обекти, които са премахнати заради строителството на новата част на бул. „Васил Левски“. Това налага всички автобуси, обслужвани досега на Автогара Юг, да бъдат прехвърлени на останалата единствена автогара на територията на град Варна.

Немоторизиран транспорт

Велосипедна мрежа

Велосипедното движение се проектира като цялостна система в плана на комуникационно-транспортната система въз основа на анализи и прогнози, в които се отчитат структурата на урбанизираната територия, нейните топографски особености, както и навиците и традициите на населението. Основните и най-натоварените направления на велосипедното движение се осигуряват посредством самостоятелни велосипедни алеи, пространствено отделени от първостепенната улична мрежа. Изборът на велосипедните трасета е съобразен с насочеността на основните

велосипедни потоци към централните и производствените зони, зоните за озеленяване, спорт и развлечения и към учебните заведения.

Изградените велоалеи свързват основните части на града с центъра. С така изградените през последните години велосипедни трасета, гр. Варна се нарежда на едно от първите места в това отношение с обща дължина около 31 870 метра. Проект предвижда велосипедното движение в град Варна да достигне ниво 5-10% от пътуванията, които в момента се осъществяват предимно с автомобили, за които проблем е паркирането в значителна част от централната градска територия.

В процес на изпълнение е и проект „City Changer Cargo Bike“ (CCCB) – „Товарно колело, променящо града“. Водещ партньор е Австрийска Агенция за изследване на мобилността по Програма: Хоризонт 2020 на Европейската Комисия. Варна е единственият български град, включен в проекта, заедно с партньори от 16 държави, сред които Дания, Холандия, Франция, Норвегия, Португалия. В неговите рамки се разглеждат най-добрите примери в Европа, с идеята те да бъдат приложени в нови градове и условия. Основната идея е да се внедри новаторски подход при извършването на различен вид доставки на територията на града, като постепенно се наложи товарният велосипед като основен вид превоз за извършване на услугите, както и по-ефективно използване на градското пространство, намаляване на задръстванията, подобряване качеството на въздуха. По проекта са доставени 6 електрически товарни велосипеди, които се предоставят за временно безплатно ползване на варненски търговски обекти.

Пешеходно движение

Организацията на пешеходното движение е неразделна част от плана на комуникационно-транспортната система и е свързана със структурата на урбанизираната територия, определена с общия устройствен план.

В Централна градска част е обособена пешеходна зона, която свързва обществените обекти, представляващи интерес за посетителите. Зоната в зависимост от организацията на движението на пътните превозни средства е разделена на:

Зона с пълна забрана на движението на МПС; обслужването на търговските и други обекти се организира по подходящ начин извън пешеходната зона - странично, подземно и други.

Зона с ограничаване на достъпа на МПС (по видове), допуска се преминаването на маршрути на обществения транспорт за превоз на пътници и/или на единични специализирани превозни средства за обслужване на търговските и други обекти, като и в двата случая скоростта на превозните средства не трябва да превишава 30 км/ч.

Автомобилен транспорт

Освен значителният брой автомобили, които се увеличават с всяка изминала година, натовареността на уличната мрежа зависи и от транспортните потоци във Варна, които могат да се групират в три основни групи: „дом – работа“, „дом – образование“ и „дом -културно-битови пътувания“. Най-съществени за интензивността на автомобилното движение се явяват пътуванията, свързани с трудовата дейност на

населението. По тази причина централната градска част на Варна е районът с най-интензивно движение, с най-голяма концентрация на МПС и съответно, с най-голямо замърсяване на въздуха от автомобилния транспорт, особено в часовете на върхово натоварване.

Този извод се потвърждава и от резултатите от проведените поточни преброявания на интензивността на транспортните потоци в делничен ден. Пиковите натоварвания, за по-голямата част от улиците в централната градска част са на и над границата на пропускателната им способност, което довежда до забавяне на движението, принудителна работа на двигателите на празен ход и от там до завишени емисии на замърсители във въздуха.

Сигнални устройства за пешеходци със зрителни проблеми

Във Варна 48 кръстовища са оборудвани със сигнални устройства за пешеходци със зрителни проблеми, които издават леко доловим звук и се активират в посоката на движение при натискане на бутон за заявка за звуково оповестяване. За улеснение и по-безопасно придвижване на незрящите на всеки ъгъл на кръстовището са монтирани по 4 тактилни бутона.

Осигурена е достъпна среда, съгласно Наредба № 4 от 2009 г. за проектиране, изпълнение и поддържане на строежите в съответствие с изискванията за достъпна среда за населението, включително за хората с увреждания (ДВ, бр. 54 от 2009 г.), монтирани са светещи знаци Д17. Доставено и прието е необходимото за обезпечаване на техническата част на системата – хранване, датчици, светлинни модули.

7.2 Образование

Образователна структура на населението

Нивото на образователните характеристики на населението е ключова предпоставка за качеството на човешкия ресурс. Независимо, че показателите в сферата на образованието поставят област Варна на много висока позиция в страната, през периода 2017-2021 г. се наблюдава тенденция към увеличаване на дела на населението с висше образование и намаляване на броя на лицата със завършено средно и основно образование. Имайки предвид, че 71% от населението на област Варна е съсредоточено в град Варна, може да се приеме, че посочените данни са индикативни за града, в който според спецификата на професионална и трудова заетост се изисква по-висока концентрация на хора с висше образование.

Колкото по-висок е делът на лицата с основно и по-ниско образование, толкова по-малък е потенциалът на местния пазар на труда за запълване на новите работни места. По-ниското образование предполага по-ниска икономическа активност, по-малка производителност на труда и съответно по-ниски доходи.

Обща информация

Партньорство между институциите

На територията на Община Варна функционира пълна гама от образователни институции. Наред с институциите от системата на предучилищното и училищното

образование, обща и допълнителна подкрепа предоставят НПО, центрове за обществена подкрепа, структури в местната администрация, родителски сдружения и др. Всички те успешно се справят с прехода към децентрализирано и индивидуализирано обезпечаване на ресурсното подпомагане, регламентират екипната работа чрез създаване на подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията на децата и учениците, прилагат новите модели за осигуряване на качество, чиято цел е учащите, на каквато и възраст да са, да имат възможност да получат адекватно, висококачествено образование в общността, в която живеят, редом с приятелите и връстниците си.

Осигуряване на подкрепяща материално-техническа база

Съгласно нормативната уредба институциите в системата на предучилищното и училищното образование предоставят условия за равен достъп до образование за децата и учениците чрез осигуряване на достъпна архитектурна и физическа среда, достъпност на информацията и комуникацията, достъп до учебните програми и учебното съдържание, технически средства, специализирано оборудване и специализирана подкрепяща среда и др.

В община Варна поетапно се извършва модернизирание на образователната материално-техническа база. Предвид възрастта и състоянието на образователния сграден фонд се правят ежегодни инвестиции с цел привеждането им към всички изисквания за достъпна архитектурна и подкрепяща среда. В по-голяма част от общинските образователни институции тя е осигурена в следните направления: достъпна архитектурна среда; специализирана подкрепяща среда в това число кабинети (ресурсен и/или логопедичен); достъпност до видове средства за информация и комуникация (компютри, интернет и др.); достъпност до информация за правата и задълженията на децата и учениците, за предлаганите дейности и програми за обучение; достъпност до познавателни книжки, учебници и учебни комплекти; специализирано оборудване; методики; дидактични материали.

Подобрена е подкрепящата образователна среда, с цел адаптирането ѝ към нуждите на деца и ученици със специални образователни потребности както следва: изградени външни рампи/подстъпи; действащи асансьори; пригодени тоалетни клетки; осигурени мобилни съоръжения за придвижване на инвалидни колички.

В община Варна структурите на предучилищното образование са добре развити. Осигуреността с детски градини, преподаватели и места в детските градини е добра. Недостигът на места в детски градини в някои от административните райони на община Варна е проблем, чието разрешаване е един от приоритетите на Общината през последните няколко години. В резултат на приложените мерки е преодолян недостигът на места за децата от 3 до 6-годишна възраст във всички населени места на община Варна, както и в районите „Аспарухово“, „Младост“, „Владислав Варненчик“. Остава потребността от повече места в общинските детски градини в район „Одесос“ и район

„Приморски“. Като отговор на обществените потребности, точно в тези райони на град Варна са концентрирани частните детски градини.

През периода 2017 – 2021 г. се наблюдава тенденция към намаляване броя на децата, напуснали образователната система в общината. Процесът на напускане предимно е резултат от механичната миграция, като този показател към намаляване дава ясен знак за устойчиво установяване на семейства с деца в община Варна.

Преподавателски състав

Последователните усилия за повишаване привлекателността на учителската професия и социалния статус на българския учител, за стимулиране на професионалното развитие и за усъвършенстване на професионалните компетентности на педагогическите специалисти, включително за подкрепа на иновативното преподаване вече дават първите резултати в трайното привличане на повече млади хора.

Разработена е и се изпълнява Общинска програма за квалификация и насърчаване на педагогическите специалисти в община Варна. През периода са организирани различни форми за повишаване квалификацията на преподавателите.

За повишаването на приложимостта на училищното образование за постигане на професионална реализация от огромно значение е разширяването на географския обхват на дуалното обучение и увеличаването на броя на обхванатите професионални области, както и съобразяването с потребностите на бизнеса на регионално и местно ниво. Увеличаването на съгласуваността между потребностите на бизнеса и общество от една страна, и програмите във висшето образование и в професионалното образование и обучение от друга, е ключов аспект на политиките. Стимулирайки по-тясното сътрудничество и комуникацията между частния и публичния сектор, в рамките на учебния процес и в научно-изследователските дейности, ще се цели подобряването на качеството на висшето образование, увеличавайки ролята в генерирането на иновативни научни разработки и актуалността на учебните програми в глобален контекст.

Образователна инфраструктура

По-голямата част от сградния фонд за училищно образование е изграден през 60–те години на 20-ти век. С промените в Закона за предучилищното и училищното образование приоритетно е необходимо разрешаване на проблема с недостига на учебните площи за въвеждане на едносменен режим на обучение. Целта е провеждане на качествен образователен процес и свеждане до минимум на преждевременното напускане на училище.

Структурата на образователната система на територията на община Варна е:

Описание	Общински училища	Държавни училища	Частни училища	Общо
Начални училища	1			1
Основни училища	27		4	31
Средни училища	10		3	13
Профилирани гимназии	5		2	7
Професионални гимназии	2	9	1	12
Спортно училище			1	1
Училище по изкуствата			1	1
Специално училище			1	1
Общо:	45	12	10	67

Професионално образование и обучение

Професионалното образование се реализира в мрежа от професионални гимназии с прием след VII клас. Приоритетните направления в сферата на професионалното образование са:

- Разширяване на възможностите за придобиване и усъвършенстване на професионалната квалификация в контекста на учението през целия живот;
- Развитие и усъвършенстване на институционалните партньорски модели на национално и европейско ниво;
- Повишаване на качеството на началното и продължаващо ПОО в съответствие с променящата се структура на икономиката, изискванията и потребностите на националния и европейския пазар на труда;
- Укрепване на институционалната среда за по-висока ефективност на предоставяните публични услуги, информираност и прозрачност на ПОО за гражданите и бизнеса.

Професионалното обучение се осъществява от 15 професионални гимназии – 2 общински, 9 държани и 4 частни.

Община Варна е административен център, който прилага политики за гарантиране на достъпа на всяко дете и ученик до качествено образование и подкрепа за личностно развитие в подходяща физическа, психологическа и социална среда и създава възможности за развитието и участието им във всички аспекти на живота на общността. За успешното изпълнение на дейностите за подкрепа на личностно развитие е осъществено добро партньорство между Община Варна, Областна администрация – Варна, Регионално управление на образованието – Варна, Държавната агенция за закрила на детето, Дирекция „Социално подпомагане“, Регионална здравна инспекция, висши училища, Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование – Варна, районни администрации, директори на образователни институции, училищни и родителски настоятелства, обществени съвети, ученически съвети/парламенти, общински културни институти, читалища, спортни клубове.

Подкрепа за личностно развитие

Осигуряване на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците се осъществява в следните институции в системата на предучилищното и училищното образование:

- 51 общински и 7 частни детски градини, в т. ч. три детски градини със специални групи;
- 12 Държавни, 45 общински и 10 частни училища;
- 6 центъра за подкрепа за личностно развитие (общински): 1) Център за подкрепа за личностно развитие – Логопедичен център – Варна; 2) Център за подкрепа за личностно развитие – Общински детски комплекс, гр. Варна; 3) Център за подкрепа за личностно развитие – Център за специална образователна подкрепа – Варна. 4) Център за подкрепа за личностно развитие – Център за кариерно ориентиране – Варна. 5) Център за подкрепа за личностно развитие – Народна астрономическа обсерватория и планетариум „Николай Коперник“, гр. Варна; 6) Център за подкрепа за личностно развитие – Средношколско общежитие „Михаил Колони“, гр. Варна;
- 1 специализирано обслужващо звено – Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование – Варна (държавно);
- Към Община Варна функционира Общински център за психологична подкрепа на деца, ученици, родители и педагогически специалисти. Осъществява дейността си чрез мрежа от два консултативни кабинета, професионалната общност на педагогическите съветници и училищни психолози, директори на ДГ, училища, ЦПЛР и партньорство с други дирекции в община Варна;
- Обща подкрепа за личностно развитие, включваща занимания по интереси, се предоставя и спортни клубове, школи към 27-те читалища.

Общата подкрепа за личностно развитие се получава от момента на постъпване на детето в детската градина или в училището и е насочена към развиване на неговия потенциал. За децата и учениците се осигурява обща подкрепа за личностно развитие и в Центровете за подкрепа за личностно развитие (ЦПЛР). Предоставянето на обща подкрепа става и чрез участие на детските градини и училищата в национални програми и проекти. Община Варна прилага политика за обезпечаване на дейностите за подкрепа за личностно развитие чрез финансиране на общински образователни и младежки програми, програми за спорт, превенции, здраве и социални дейности.

Осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие

Допълнителна подкрепа се предоставя на деца и ученици, за които има индикации, че са със специални образователни потребности, деца и ученици в риск, деца и ученици с изявени дарби и на деца и ученици с хронични заболявания.

Деца в риск: Изпълнява се Общинска програма за приобщаващо образование на деца, ученици и студенти от различни етнически групи и в неравностойно социално положение, групи за подпомагане обучението по български език през учебно време и в летни училища; училища за родители; дидактически и информационни материали за

нуждите на децата и учениците; обучение на училищни медиатори, повишаване интереса на учениците към училищните библиотеки и други общински инициативи.

Деца и ученици с изявени дарби: Изпълнява се Общинска програма за мерките за насърчаване на творческите заложи на ученици и студенти с изявени дарби; подпомогнати училища и ученици за участие в международни конкурси, олимпиади и състезания.

Деца със СОП: ресурсно подпомагане осигурено от училищата и детските градини; ресурсно подпомагане, осигурено от РЦПППО; допълнителна подкрепа в ЦПЛР-ЦСОП се осигурява за 97 деца и ученици със СОП, записани в училища и детски градини.

На територията на община Варна се предоставя допълнителна подкрепа и от доставчици на социални услуги чрез общински програми със социална насоченост.

Обезпеченост на общинската образователна система със специалисти, предоставящи обща и допълнителна подкрепа.

За реализиране на общата и допълнителната подкрепа в детските градини, училищата и ЦПЛР работят различни педагогически специалисти: учители, психолози, педагогически съветници, логопеди, социални работници, ресурсни учители. За реализиране на някои направления от общата подкрепа се включват и други длъжностни лица, които не заемат педагогическа длъжност. Финансирането се осигурява от ЕРС за ресурсно подпомагане.

Висше образование

Община Варна има лидерска позиция по отношение на брой университети на глава от населението в национален мащаб. Държавните висши училища са 6, а частните са 2.

Отчитат недостатъци отнасящи се към неравномерно разпределение на обектите от система "Висше образование" в областта и Североизточния район, широк спектър от специалности в тях, които не винаги са съобразени с потребностите на реалната икономика, както и несъответстващи на потребностите на пазара на труда умения на завършилите висше образование.

Изводи:

Тенденциите, които ще окажат влияние върху сектора на образованието през следващите години, отразяват основните изисквания за равнопоставен достъп до качествено образование на всички равнища и за всички социални групи и по-добро обвързване на образованието с науката и бизнеса, с търсените знания и умения.

Образователната структура в община Варна разполага с всички предпоставки за придобиване на средно образование от учениците, обучаващи се на територията. Капацитетът на средношколските общежития (общинско и към отделните училища) позволява пълен обхват на нуждаещите се от услугата ученици, за да им гарантира покриване на битовите нужди, които по тази причина не са предпоставка за отпадане от училище. Осигурен е алтернативен транспорт или се покриват транспортните разходи на нуждаещите се от подпомагане ученици. Към момента при необходимост се

осигуряват чрез общинска програма и учебници/учебни помагала и пособия, а предвид предстоящото от 2023-2024 учебна година обезпечаване на учебния процес с безплатни учебници до завършване на професионалната II степен на средно образование достъпът до образование е с положителна тенденция.

Оптимизирането на училищната мрежа ще създаде предпоставки за финансиране на професионални училища с национално и регионално значение, защитени професии, съобразно потребностите на общините в конкретния район, както и с внедряване на обучение чрез работа (дуално обучение).

В системата на висшето образование в държавните университети ще се финансират приоритетно области, свързани с развитието на онези сектори на икономиката, които имат по-висока добавена стойност и ясен принос към задължителните технологични трансформации.

(Приложение № 2 – таблица образование)

УЧЕБНИ ИНСТИТУЦИИ ПО ВИД И ФОРМА НА СОБСТВЕНОСТ	БРОЙ
ОБЩ БРОЙ	141
ДЪРЖАВНИ И ОБЩИНСКИ УЧЕБНИ ИНСТИТУЦИИ	
	122
Детски градини	51
Общообразователни и специални училища	
Начални (I-IV клас)	1
Основни (I-VII клас)	27
Обединени (I - X кл.)	0
Гимназии (VIII-XII)	5
Средни (I-XII клас)	10
Професионални училища	0
Училища по изкуствата	1
Спортни училища	1
Професионални гимназии	11
Професионални колежи след средно образование	0
Специални училища (нарушено зрение, увреден слух)	1
Възпитателно училище- интернат/Социално-педагогически интернат	0
Центрове за специална образователна подкрепа	1
Центрове за професионално обучение*	0
Висши училища	4
Университети и специализирани висши училища	
Колежи в структурата на университети и специализирани висши училища	2
Самостоятелни колежи	0
Центрове за подкрепа за личностно развитие и регионален център за подкрепа на процеса за приобщаващо образование	6
ЧАСТНИ УЧЕБНИ ИНСТИТУЦИИ	19
Детски градини	7
Общообразователни и специални училища	
Начални (I-IV клас)	0
Основни (I-VII клас)	4

Обединени (I - X кл.)	0
Гимназии (VIII-XII)	2
Средни (I-XII клас)	3
Професионални училища	0
Училища по изкуствата	0
Професионални гимназии	1
Професионални колежи след средно образование	0
Центрове за професионално обучение*	0
Висши училища	2
Университети и специализирани висши училища	0
Колежи в структурата на университети и специализирани висши училища	0
Самостоятелни колежи	0
други*	0

7.3 Здравеопазване

Опазването и подобряването на общественото здраве е важен приоритет в политиката на Община Варна, насочен към осигуряване на достъпна качествена медицинска помощ, осъществявана чрез високо технологично оборудване и достатъчен брой квалифицирани специалисти. В областта на здравеопазването Община Варна осигурява необходимите условия и пряко ръководи и контролира дейностите, свързани с детските ясли и със здравното обслужване в детските градини и училищата.

Здравеопазването се финансира основно с публични средства, от НЗОК и от общинския бюджет, както и частично с трансфери от държавния бюджет. Разходите за здравеопазване включват разходите за детските ясли, детските кухни, медицинското обслужване на здравни кабинети в училища и детски градини, здравните медиатори, дейности по дезинфекция, дезинсекция и дератизация и финансиране на лечебни заведения.

Община Варна играе ролята на здравен хъб за целия Североизточен регион на страната и има значителен потенциал за развитие на тази сфера. Обществено организираната система на здравното обслужване на населението в община Варна се осъществява чрез предоставянето на извънболнична, болнична и спешна медицинска помощ. Лечебните заведения са представени от доболничната и болничната помощ.

Лечебни и здравни заведения, заведения за извънболнична помощ, други лечебни и здравни заведения

Система „Здравеопазване“ се осъществява от две звена. Извънболничната помощ се осъществява от различни по вид и структура лекарски практики. Тя е първото звено, непосредствено до хората в общините и населените места. За районите от ниво 2, където попада община Варна, от значение е второто звено на системата - болничната помощ.

Лечебни заведения за болнична медицинска помощ

Съгласно Закона за лечебните заведения болниците са многопрофилни и специализирани.

В община Варна функционират 6 многопрофилни болници за активно лечение. Във Варна е най-голямата концентрация на Специализирани болници за активно лечение (СБАЛ) в цяла Северна България. На територията на община Варна функционират 11 общински специализирани болници и 2 диализни центъра.

Лечебни заведения за извънболнична помощ

В община Варна функционират 238 лечебни заведения за първична извънболнична медицинска помощ - амбулатории за индивидуална и групова практика за първична медицинска помощ. Основно те са концентрирани в град Варна, като амбулатории има в селата Тополи, Константиново и Каменар. Лечебни заведения за специализирана извънболнична медицинска помощ покриват целия медицински спектър от услуги, като най-голям е броят на Амбулатории за индивидуална практика за специализирана медицинска помощ по акушерство и гинекология (11%), нервни болести (8%), кардиология (7%), детски болести (7%). Добра обезпеченост има и с лечебни заведения за първична извънболнична дентална помощ, които са над 500. На територията на общината функционират и 10 лечебни заведения за специализирана извънболнична дентална помощ - дентална хирургия, орална хирургия, ортодонтия и детска дентална медицина.

Спешна медицинска помощ

На територията на община Варна функционира Център за спешна медицинска помощ – Варна (ЦСМП Варна) за оказване на спешна помощ на заболели и пострадали лица. Към него са обособени 9 бр. филиали - ФСМП-Аксаково, ФСМП-Белослав, ФСМП-Бяла, ФСМП-Варна, ФСМП-Вълчи дол, ФСМП-Девня, ФСМП-Долни чифлик, ФСМП-Дългопол, ФСМП-Провадия. В рамките на община Варна се осигурява пълно покритие на района на обслужване на всички населени места. По предложение на МЗ в периода 2021 – 2027 г. е необходимо създаване на мобилни екипи към областните лечебни заведения за осигуряване на медицинска помощ в отдалечените и труднодостъпни места.

Осигуреност на населението с болнични легла, лекари, лекари по дентална медицина и спешна помощ

Плавно нарастващият брой на здравноосигурените лица ще затруднява функционирането на здравната система. Най-сериозното натоварване на здравната система има през активния туристически сезон, когато населението на Варна се увеличава почти двойно. В Спешния център и лечебните заведения, обслужващи спешни състояния, се лекуват всички постъпили болни, част които са здравнонеосигурени български граждани или жители на други държави. Това води до финансови затруднения.

Осигуреност с персонал на здравната система

Нормалното функциониране на здравната система, освен от наличната здравна инфраструктура е свързано и с кадровото обезпечаване с персонал от лекари, стоматолози и медицински специалисти по здравни грижи (акушерки, медицински сестри, фелдшери и др.).

Варна е сред областите с по-висока кадрова осигуреност от средната за страната. Над 7 300 души са наети в сферата на хуманното здравеопазване. В здравеопазването се наблюдава устойчив ръст на наетите лица в последните години. Осигуреността с лекари е 50,7‰ при 42,6 за страната. Аналогична е ситуацията при осигуреността на населението с лекари по дентална медицина – 12,4‰ при 10,6‰ за страната.

През последните години се наблюдава тенденция за увеличаване на общият брой на лекарите, като техният брой е нараснал с близо 9%. Общият брой на общопрактикуващите лекари намалява, въпреки увеличаване на населението във Варна. През 2019 г. техният брой е 284, а през 2022 г. е намалял на 272, което е показател за високата натовареност на лекарите в общината. По-ниска е и обезпечеността с медицински специалисти по здравни грижи – в т.ч. медицински сестри.

Макар при наличието на Медицински университет на територията на общината, който осигурява както обучението на кадри, така и тяхната по-нататъшна квалификация, един от основните проблеми на общинското здравеопазване остава дефицитът на кадри и привличането им в общинските лечебни заведения .

Детско здравеопазване

Чрез дейността на детските ясли, общинските предприятия и сътрудничеството с лечебните заведения на територията на града, Община Варна гарантира и осигурява равен достъп на потребителите до детските заведения, грижа и опазване на детско-юношеското здраве, внедряване на добри практики чрез програми за профилактика и здравословен начин на живот, повишаване на здравната култура и информираността на подрастващите.

На територията на община Варна функционират 12 общински детски ясли, равномерно разпределени в различните райони на града. Яслени групи има обособени в 18 общински детски градини. В селата Каменар и Тополи има разкрити яслени групи в общинските детски градини.

Здравно обслужване в детските градини и училищата

Здравните кабинети на територията на община Варна са 112 и се обслужват от 170 медицински специалисти (лекари и медицински сестри), които обгрижват училища.

В Община Варна има назначени 7(седем) здравни медиатори, разпределени както следва: двама в район „Владислав Варненчик“, двама в район „Младост“, двама в район „Аспарухово“ и един в кметство „Каменар“. Дейността на здравните медиатори е насочена към подпомагане достъпа на уязвими групи от населението до здравни и социални услуги на територията на община Варна.

Изводи:

- Обществено организираната система на здравното обслужване на населението в община Варна се осъществява чрез предоставянето на извънболнична, болнична и спешна медицинска помощ.

- Лечебни заведения за специализирана извънболнична медицинска помощ покриват целия медицински спектър от услуги.
- Кадровата обеспеченост с висши медицински кадри (лекари и стоматолози) на територията на община Варна е много добра. Осигуреността с легла е също добра.
- Нерешен е проблемът с кадровото осигуряване и децентрализацията на звената за бърза и неотложна медицинска помощ.
- Общият брой на общопрактикуващите лекари намалява, въпреки увеличаване на населението във Варна.
- По-ниска е и обеспечеността с медицински специалисти по здравни грижи – в т.ч. медицински сестри.

АКТУАЛНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА 2022 г.
(Приложение № 3 таблица здравеопазване)

ЛЕЧЕБНИ ЗАВЕДЕНИЯ	БРОЙ
ОБЩ БРОЙ	287
ЛЕЧЕБНИ ЗАВЕДЕНИЯ ЗА БОЛНИЧНА ПОМОЩ	17
Многопрофилни болници	6
Специализирани болници	11
Центрове за кожно-венерически заболявания	
Комплексни онкологични центрове	
Центрове за психично здраве	
ЛЕЧЕБНИ ЗАВЕДЕНИЯ ЗА ИЗВЪНБОЛНИЧНА ПОМОЩ	238
Диагностично-консултативни центрове	9
Медицински центрове	87
Дентални центрове	10
Медико-дентални центрове	7
Самостоятелни медико-диагностични и медико-технически лаборатории	125
ДРУГИ ЛЕЧЕБНИ И ЗДРАВНИ ЗАВЕДЕНИЯ	10
Центрове за спешна медицинска помощ	1
Хосписи	7
Домове за медико-социални грижи за деца	1
Национални центрове без легла	
Регионални здравни инспекции	1
Центрове за комплексно обслужване на деца с увреждания и хронични заболявания	
ДРУГИ...	22

детски ясли	12
детски кухни	3
здравни медиатори	7
общински съвети по наркотични вещества	
Други*	

8. Информация и прогноза за необходимите служители за извършване на дейността по предоставяне на социални и интегрирани здравно-социални услуги

8.1 Информация за текущото състояние на работещите в социалните и интегрираните здравно-социални услуги, действащи на територията на общината

Информацията в този раздел е осигурена от утвърдените длъжностни щатни разписания във всяка социална услуга. Общината е изпълнила задълженията си, относно спазване Наредбата за възнагражденията на работещите специалисти в социалните услуги – делегирани от държавата дейности. За улеснение и коректност на анализа, общият брой на служителите по утвърдените щатни разписания и действителната заетост на персонала по видове СУ, се представя в таблица: (Приложение № 4 – таблица персонал)

Данните от таблица № 4 за брой назначени служители и брой незаети длъжности сочат следното:

- Дневен център за деца и младежи с увреждания – общ брой - 17, 1 незаета бройка - специален педагог;
- Дневен център за пълнолетни лица с увреждания – общ брой – 24.75; 3.5 незаети бройки – 1 трудотерапевт, 1 социален педагог, 1 логопед, 0.5 хигиенист;
- Център за социална рехабилитация и интеграция на деца и младежи – общ брой 26, 1 незаета бройка – рехабилитатор;
- Център за социална рехабилитация и интеграция на деца и младежи/с програма ранна интервенция/ - общ брой 42.5, няма незаети бройки;
- Център за социална рехабилитация и интеграция за пълнолетни лица – общ брой – 44.5, незаети бройки – 4, за длъжността социален работник – 2, психолог – 1, домакин – 1;
- Център за обществена подкрепа – общ брой – 53.5, брой назначен персонал – 55.5, незаети бройки - /- 2/, от които /-0.5/ бр. социален работник, 0.5 психолог, /- 1/шофьор,
- /-0.5 /хигиенист; 0.5 поддръжка; /-0.5/ други;
- Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания – общ брой – 24.25, незаети бройки – 1 социален работник;
- Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания – общ брой – 77.5; незаети бройки – 1 шофьор;

- Кризисен център за деца – общ брой – 20, незаети бройки – 4, социален работник – 1, психолог – 2, педагог – 1;
- Кризисен център за пълнолетни лица – общ брой – 12, незаети бройки – 1 социален работник;
- Звено Майка и бебе – общ брой – 6.5; незаети бройки – 1.5, психолог – 1, други – 0.5;
- Наблюдавано жилище – общ брой – 1.125; няма незаети бройки;
- Защитено жилище за лица с психични разстройства – общ брой – 6, няма незаети бройки;
- Защитено жилище за лица с умствена изостаналост – общ брой – 7.875; няма незаети длъжности;
- Асистентска подкрепа – общ брой по щат – 248 /240 асистенти и 8 служители за администриране на услугата/. Назначени са 94.5 асистенти, незаети бройки – 145.5 асистенти и 4,5 бр. незаети за администриране на услугата. ;
- Дом за стари хора – общ брой – 56.8, назначени 61, незаети бройки – /-4.2/ от които /-0.5/ социален работник, /-0.8/ трудотерапевт, /-2.4/медицинска сестра, /-0.5/ други.

Общият брой на служителите в социалните услуги – делегирани от държавата дейности по щатно разписание за община Варна е 668.3.

Общ брой назначен персонал – 506 /от които 94,5 асистенти по Асистентска подкрепа/ и 3,5 служители за администриране на услугата.

- **Общ брой свободни длъжности: 168,5** /от които 150,5 от Асистентска подкрепа, останалите са 18/;

- **Допълнително незает щат извън стандарта: 6,2**

За длъжността „Асистент“ в социалната услуга Асистентска подкрепа има незаети бройки, тъй като не е запълнен капацитетът на услугата с потребители. На територията на община Варна има длъжности, за които трудно се намират специалисти с необходимата квалификация и опит. Община Варна прави всичко необходимо за повишаване квалификацията на служителите в социалните услуги. Всички служители посещават курсове или обучения, участват в организирани супервизии в услугите, в които работят.

8.2 Информация, относно регистрираните безработни лица на територията на общината:

Към 31.12.2022г. в Дирекция „Бюро по труда“ – Варна са регистрирани 27 лица със завършено висше образование в областта на социалните дейности. Шестнадесет от тях притежават професионален опит в сферата на социалните услуги/ служители в държавната администрация по социално подпомагане и специалисти по социална работа/.

8.3 Прогноза за необходимите служители за извършване на дейността по предоставяне на социални и интегрирани здравно-социални услуги:

При съпоставка на данните за брой на назначени служители и брой незаети длъжности към момента на извършването на анализа по утвърдените щатни разписания във всяка услуга, както и въз основа на определените минимални изисквания в стандартите за качество на социалните услуги, касаещи броя и квалификацията на необходимите служители, се установи следното:

Общ брой назначен персонал – 506 /от които 94,5 асистенти по Асистентска подкрепа, за останалите социални услуги – 408,5/ и 3,5 служители за администриране на услугата.

- **Общ брой свободни длъжности: 168,5** /от които 150,5 от Асистентска подкрепа, останалите са 18/;

- **Допълнително незает щат извън стандарта: 6,2**

Брой необходими длъжности, съгласно Наредбата за качество на социалните услуги: 473,2 бр.

Извод: **64,7 броя длъжности са недостатъчни** /без Асистентска подкрепа/. С цел спазване изискванията на Наредба за качество на социалните услуги на сега действащите услуги, е необходимо да бъдат назначени още 64,7 щатни длъжности, предимно в социалните услуги „резидентна грижа“.

Текущото на персонала намира проявление в различни форми и е породено от действието на редица фактори, свързани с индивида, работата и външната околна среда. Това са удовлетворението от работата, ангажираността към организацията, възраст, стаж, но и интеграционните процеси, конкуренцията на трудовия пазар, възможностите за по-голямата трудова мобилност на хората.

9. Прогнозиране и планиране на необходимите социални и интегрирани здравно-социални услуги.

Съгласно Приложение № 5 - шийт Критерии от Указания за улесняване процесите на планиране на социалните услуги от общините, уеднаквяване на действията и подпомагане на координацията между областните администрации, общинските администрации са видни максималният брой на потребителите за всяка една социалните услуги в община Варна, съгл. чл. 15 от ЗСУ, както следва:

Максимален брой на потребителите на общодостъпните социални услуги по чл. 12 ал. 2 т. 1 от Закона за социалните услуги : 98 броя;

Максимален брой на потребителите на общодостъпните социални услуги по чл. 12 ал. 2 т. 2 от Закона за социалните услуги : 136 броя;

Максимален брой на потребителите на социални услуги информиране и консултиране по чл. 15 т. 1 от Закона за социалните услуги : 475 броя;

Максимален брой на потребителите на социални услуги застъпничество и посредничество по чл. 15 т. 2 от Закона за социалните услуги : 312 броя;

Максимален брой на потребителите на социални услуги терапия и рехабилитация по чл. 15 т. 4 от Закона за социалните услуги : 564 броя;

Максимален брой на потребителите на социални услуги обучение за придобиване на умения по чл. 15 т. 5 от Закона за социалните услуги : 388 броя;

Максимален брой на потребителите на социални услуги подкрепа за придобиване на трудови умения по чл. 15 т. 6 от Закона за социалните услуги : 194 броя;

Максимален брой на потребителите на социални услуги дневна грижа за деца с трайни увреждания по чл. 15 т. 7 от Закона за социалните услуги : 191 броя;

Максимален брой на потребителите на социални услуги дневна грижа за пълнолетни лица с трайни увреждания по чл. 15 т. 7 от Закона за социалните услуги : 778 броя;

Максимален брой на потребителите на социални услуги резидентна грижа за деца без увреждания по чл. 15 т. 8 от Закона за социалните услуги : 52 броя;

Максимален брой на потребителите на социални услуги резидентна грижа за деца с трайни увреждания по чл. 15 т.8 от Закона за социалните услуги : 51 броя;

Максимален брой на потребителите на социални услуги резидентна грижа за пълнолетни лица с психични разстройства по чл. 15 т.8 от Закона за социалните услуги: 343 броя;

Максимален брой на потребителите на социални услуги резидентна грижа за пълнолетни лица с интелектуални затруднения по чл. 15 т.8 от Закона за социалните услуги : 185 броя;

Максимален брой на потребителите на социални услуги резидентна грижа за пълнолетни лица с физически увреждания по чл. 15 т.8 от Закона за социалните услуги: 339 броя;

Максимален брой на потребителите на социални услуги резидентна грижа за пълнолетни лица с деменция по чл. 15 т.8 от Закона за социалните услуги : 76 броя;

Максимален брой на потребителите на социални услуги резидентна грижа за пълнолетни лица със сетивни увреждания по чл. 15 т.8 от Закона за социалните услуги: 64 броя;

Максимален брой на потребителите на социални услуги резидентна грижа за лица в надтрудоспособна възраст по чл. 15 т.8 от Закона за социалните услуги : 635 броя;

Максимален брой на потребителите на интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа за деца с трайни увреждания с потребност от постоянни медицински грижи: 13 броя;

Максимален брой на потребителите на интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа за пълнолетни лица с трайни увреждания с потребност от постоянни медицински грижи: 62 броя;

Максимален брой на потребителите на интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа за възрастни хора в невъзможност за самообслужване с потребност от постоянни медицински грижи: 102 броя;

Максимален брой на потребителите на социалната услуга осигуряване на подслон за бездомни лица по чл. 15 т. 9 от ЗСУ: 16 броя;

Максимален брой на потребителите на социалната услуга осигуряване на подслон за лица в кризисна ситуация по чл. 15 т. 9 от ЗСУ: 26 броя;

Максимален брой на потребителите на социалната услуга осигуряване на подслон за деца, пострадали от домашно насилие и деца-жертви на трафик по чл. 15 т. 9 от ЗСУ: 22 броя;

Максимален брой на потребителите на социалната услуга осигуряване на подслон за пълнолетни лица, пострадали от домашно насилие и лица-жертви на трафик по чл. 15 т. 9 от ЗСУ: 30 броя.

Горепосочените данни са генерирани от Приложение №5 - Критериите за определяне в Националната карта на социалните услуги на максималния брой на потребителите на всички социални услуги, за които се осигурява изцяло или частично финансиране от държавния бюджет.

Данни за Община Варна по критериите за определяне в Националната карта на социалните услуги на максималния брой на потребителите на всички социални услуги, за които се осигурява изцяло или частично финансиране от държавния бюджет

№ по ред	Наименование на критерия	Данни за общината, брой
1	общ брой на населението	319,613
2	общ брой на пълнолетните лица	266,118
3	общ брой на децата до 18-годишна възраст	53,495
4	общ брой на лицата в надтрудоспособна възраст	64,890
5	общ брой на пълнолетните лица с трайни увреждания	25,095
6	общ брой на децата с трайни увреждания до 18-годишна възраст	1,037
7	общ брой на децата от 0 до 7 г.	35,992
8	общ брой на лицата с трайни увреждания	26,132
9	общ брой на пълнолетните лица с трайни увреждания в трудоспособна възраст	13,688
10	общ брой на децата с трайни увреждания, живеещи в домашна среда	1,013
11	брой на пълнолетните лица с трайни увреждания в невъзможност за самообслужване, живеещи в домашна среда	14,340
12	брой на децата без увреждания до 18-годишна възраст	52,458
13	общ брой на пълнолетните лица с психични разстройства	1,673
14	брой на пълнолетните лица с психични разстройства в невъзможност за самообслужване, живеещи в домашна среда	1,665
15	общ брой на пълнолетните лица с интелектуални затруднения	490
16	брой на пълнолетните лица с интелектуални затруднения в невъзможност за самообслужване, живеещи в домашна среда	480
17	общ брой на пълнолетните лица с физически увреждания	4,203

18	брой на пълнолетните лица с физически увреждания в невъзможност за самообслужване, живеещи в домашна среда	4,163
19	общ брой на пълнолетните лица с деменция	293
20	брой на пълнолетните лица с деменция в невъзможност за самообслужване, живеещи в домашна среда	278
21	общ брой на пълнолетните лица със сетивни увреждания	1,953
22	брой на пълнолетните лица със сетивни увреждания в невъзможност за самообслужване, живеещи в домашна среда	1,953
23	брой на лицата в надтрудоспособна възраст без увреждания	39,647
24	брой на лицата в надтрудоспособна възраст без увреждания в невъзможност за самообслужване, живеещи в домашна среда	39,535
25	брой на живеещите в домашна среда деца с трайни увреждания	1,013
26	общ брой на пълнолетните лица с трайни увреждания с определена чужда помощ	2,031
27	брой на живеещите в домашна среда пълнолетни лица с трайни увреждания с определена чужда помощ	2,018
28	общ брой на лицата в надтрудоспособна възраст в невъзможност за самообслужване	12,489
29	брой на живеещите в домашна среда лица в надтрудоспособна възраст в невъзможност за самообслужване	12,322

Що се отнася до интегрираните здравно – социални услуги на територията на община Варна, към момента на анализа същите се развиват само като проектни дейности. Планира се Проект: „Общностен център за деца и семейства, Проект: ЦНСТ за пълнолетни лица с деменция и Дневен център за пълнолетни лица с деменция, Проект „Приют“ да бъдат заложени в Националната карта като делегирани от държавата дейности, тъй като видно от резултатите на анализа има потребност от тези услуги.

Интегрирани здравно-социални услуги и социални услуги , които следва да бъдат вписани като делегирани от държавата дейности след приключване на проектите със съответния брой потребители са :

- Информирание и консултиране – 36 бр. места
- Застъпничество и посредничество – 35 бр. места
- Терапия и рехабилитация – 40 бр. места
- Обучение за придобиване на умения – 41 бр. места
- Подкрепа за придобиване на трудови умения - 3 бр. места
- Резидентна грижа за пълнолетни лица с деменция – 15 бр. места
- Дневна грижа за пълнолетни лица с увреждания – 40 бр. места
- Осигуряване на подслон - 50 бр. места

Изводи:

Съгласно получените данни и направена съпоставка между наличните социални услуги и данните за максимален брой на потребителите на социалните услуги, за които

може да се осигури изцяло или частично финансиране от държавния бюджет, по видове социални услуги изводите са следните:

1. Към момента на изготвяне на настоящия анализ, социалните услуги на територията на община Варна – делегирани от държавата дейности, които следва да бъдат включени в Национална карта на социалните услуги са 35 комплекса за социални услуги и 1 самостоятелна социална услуга – Асистентска подкрепа.

2. Община Варна не разполага с материална база за реализиране на социални услуги, както и терени за създаване на нова социална инфраструктура. Данните от анализа на общината сочат достатъчно места, които биха покрили потребностите и на част от тези на областта. Поради горепосоченото е необходимо при възможност да бъдат договорени терени на територията на други общини от област Варна.

3. На територията на община Варна не съществуват социални услуги, които следва да бъдат закрити.

4. На социалните услуги на територията на община Варна са необходими 64,7 щатни броя длъжности /без Асистентска подкрепа/, за да бъдат изпълнени разпоредбите на Наредбата за качество на социалните услуги.

5. В системата на социалните услуги на територията на община Варна се наблюдава текучество на кадри. Започващите работа специалисти и експерти не са достатъчно мотивирани. Няма достатъчен брой желаещи да изучават специалности, свързани със социалните дейности. Необходимо е провеждане на работни срещи с ръководствата на университетите, където се изучават медицински специалности и социални дейности, с цел поставяне на поставените проблеми и вземане на решение за действия, относно мотивиране на бъдещите специалисти за работа в социалната сфера за реализиране на здравно – социални услуги.

6. За длъжността „Асистент“ в социалната услуга Асистентска подкрепа има незаети бройки, тъй като не е запълнен капацитетът на услугата с потребители.

7. На територията на Община Варна следва да бъдат създадени следните социални услуги и интегрирани здравно-социални услуги:

- Здравно-социални услуги за резидентна грижа за деца с трайни увреждания с потребност от постоянни медицински грижи – капацитет 15 места.
- Дневна грижа за общо 70 деца с възможност за седмична грижа.
- Дневна грижа за пълнолетни лица с увреждания с общ капацитет 60 места с възможност за седмична грижа.
- Дневна грижа за пълнолетни лица с деменция с общ брой 40 места.
- Резидентна грижа за лица в надтрудопособна възраст, с общ капацитет 60 места.
- Резидентна грижа за лица в надтрудопособна възраст в невъзможност за самообслужване с потребност от постоянни медицински грижи с капацитет 60 места.
- Три социални услуги за резидентна грижа за пълнолетни лица с психични разстройства с общ капацитет 60 места.

- Резидентна грижа за пълнолетни лица с интелектуални затруднения – 2 социални услуги с капацитет по 30 места всеки.
- Две социални услуги за резидентна грижа за пълнолетни лица със сетивни увреждания с общ капацитет 60 места.
- Резидентна грижа за пълнолетни лица с физически увреждания с капацитет 60 места.
- Резидентна грижа за пълнолетни лица с трайни увреждания с потребност от постоянни медицински грижи с общ капацитет 30 места.
- Резидентна грижа за пълнолетни лица с деменция с общ брой 75 места.
- Създаване на общо 13 социални услуги на областно ниво.
- Създаване на социална услуга Осигуряване на подслон за лица в кризисна ситуация с общ капацитет 18 места.

8. След **приключване на проектните дейности** на 4 социални услуги, в Националната карта същите следва да бъдат вписани като комплекси – 3 интегрирани здравно – социални услуги /Общностен център, Резидентна грижа за пълнолетни лица с деменция, Дневна грижа за пълнолетни лица с деменция и социалната услуга – Приют за бездомни лица/.

9. **Необходимо е увеличаване капацитета на следните социални услуги:** Наблюдавано жилище за младежи от 4 на 6 места и две защитени жилища, съответно от 4 места на 8 места, а второто от 6 на 8 места.

10. **Друго в съответствие с извършения анализ** – Към момента на извършване на анализа се установява, че при декомпозирането на съществуващите социални услуги, за „информиране и консултиране“ (специализирана), „застъпничество и посредничество“, „терапия и рехабилитация“, „обучение за придобиване на умения“, „подкрепа за придобиване на трудови умения“, „дневна грижа за деца с трайни увреждания“, „дневна грижа за пълнолетни лица с трайни увреждания“, „резидентна грижа за деца/младежи без увреждания“, резидентна грижа за пълнолетни лица с увреждания“, „резидентна грижа за лица в надтрудоспособна възраст без увреждания“, „осигуряване на подслон за лица в кризисна ситуация“, „осигуряване на подслон за деца, пострадали от домашно насилие и деца, жертви на трафик“ и „осигуряване на подслон за пълнолетни лица, пострадали от домашно насилие и лица, жертва на трафик“, общият брой на наличните места е по-малък от допустимия максимален брой потребители/места за изброените социални услуги. Това дава възможност за минимално увеличаване капацитета на сега съществуващите социални услуги, както и разкриването на нови такива, с цел задоволяване потребностите на населението на община Варна.

11. Съществуващите социални услуги на територията на общината се декомпонират на дейностите по чл. 15 от ЗСУ, при съобразяване с Наредбата за качеството на социалните услуги, по схемата на трансформиране, предоставена в Приложение № 6. В същата са представени фиксирани проценти, по които е необходимо да се изчислят броя места за всяка услуга по чл. 15 от ЗСУ, спрямо настоящия брой места в

съществуващата към момента в социалната услуга (с наименование по отменените чл. 36, ал. 2 и 3, т. 3 и чл. 41а от Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане).

12. След извършване на посочените изчисления и направен сравнителен анализ от полученият брой места със стойностите за максимален брой потребители, които са автоматично генерирани в шийт - Приложение № 5 е видно, че допустимия брой места, определени за Община Варна са достатъчни за задоволяване на потребностите на населението от общината с опция за разкриване на услуги на областно ниво.

Приложения:

Приложение № 1 – таблица желаещи

Приложение № 2 – таблица образование

Приложение № 3 – таблица здравеопазване

Приложение № 4 – таблица персонал

Приложение № 5 – таблица критерии

